

ფი 893
3

საქართველოს
საბავშვო
საქმიანობა

ქართული
მუსიკა
მოსწავლეებს

Грузинская
музыка
учащимся

ს 486.2

ქართული მუსიკა მოსწავლემბს

(ფორტეპიანოსთვის)

კრებული საბავშვო საშუალო სკოლების
V — VII კლასებისათვის

შეადგინა და რედაქცია გაუკეთა
ნათელა კენჭიაშვილმა

ГРУЗИНСКАЯ МУЗЫКА УЧАЩИМСЯ

(ДЛЯ ФОРТЕПИАНО)

СБОРНИК ДЛЯ V—VII КЛАССОВ ДЕТСКИХ МУЗЫКАЛЬНЫХ ШКОЛ

СОСТАВЛЕНИЕ И РЕДАКЦИЯ НАТЕЛЫ КЕНЧИАШВИЛИ

ჩ რ 893
3

სსრ კავშირის მუსიკალური ფონდის საქართველოს განყოფილება
19 თბილისი 72

Грузинское отделение Музфонда Союза ССР
19 Тбилиси 72

შ ე მ დ გ ე ნ ე ლ ი ს ა ბ ა ნ

წინამდებარე კრებული „ქართული მუსიკა მოსწავლეებს“ (V—VII კლასებისათვის) წარმოადგენს ვაგრაჟილბას ჩვენს მიერ წინა წლებში გამოქვეყნებული პედაგოგიური კრებულისა „ქართული მუსიკა ბავშვებს“ (I—IV კლასებისათვის)¹).

მტკიცება არ სჭირდება იმ ფაქტს, რომ ჩვენი ახალგაზრდობის აღზრდისათვის (როგორც პროფესიული, ისე ესთეტიკური თვალსაზრისით) უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება კლასიკური მემკვიდრეობის შესწავლასთან ერთად თანამედროვე საბჭოთა და კერძოდ, საკუთარი ეროვნული მუსიკის შესწავლას.

ქართული მუსიკის შესწავლას ჩვენს მუსიკალურ სკოლებში თუ სასწავლებლებში დღესდღეობით ჯერ კიდევ საკმაო ყურადღება არ ექცევა.

ცნობილია, რომ საბჭოთა პედაგოგიაში თანამედროვე მუსიკის შესწავლასა და სასწავლო რეპერტუარში მის დამკვიდრებას დიდი დახმარება გაუწია საბჭოთა საბავშვო მუსიკალური ლიტერატურის გამოცემამ სასწავლო-სარეპერტუარო კრებულების სახით.

ამდენად, ვფიქრობთ, ქართული მუსიკის კრებულებშიც გარკვეულ წვლილს შეიტანენ ქართული მუსიკალური ლიტერატურის (კერძოდ საფორტეპიანო) სასწავლო რეპერტუარში დამკვიდრების საქმეში.

წინამდებარე კრებულისათვის შეძლებისდაგვარად შევარჩიეთ ქართული საფორტეპიანო მუსიკის როგორც ახალი აღმოჩენილი ლიტერატურა, ისე ჯერ კიდევ ნაკლებად ცნობილი, მაგრამ მხატვრული ღირებულების მქონე და პედაგოგიური თვალსაზრისით საინტერესო ნაწარმოებები; ამასთანავე გამოვიყენეთ სრულიად ახა-

ლი ნაწარმოებები, რომლებიც ჩვენი თხოვნით სპეციალურად ამ კრებულისათვის მოგვაწოდეს კომპოზიტორებმა, რისთვისაც მათ დიდი მადლობას ვუჩიავთ.

კრებულს თან ერთვის მეთოდური წერილი მოკლე მუსიკალურ-თეორიული განმარტებებით და მეთოდური რჩევებით, მითითებებით, რაც უდაოდ დახმარებას გაუწევს მუსიკალური სკოლის პედაგოგებს.

ჩვენი აზრით, როგორც მეთოდურმა წერილმა, ისე კილოების განხილვამ ხელი უნდა შეუწყოს მოსწავლეებს კრებულში მოთავსებულ ნაწარმოებთა მხატვრული სახეების სრულყოფილად გასინასა და გადმოცემაში.

ვფიქრობთ, ეს კრებულიც (რომელიც არ წარმოადგენს ძირითად სახეიმძღვანელოს) სხვა არსებულ სასწავლო-სარეპერტუარო კრებულებთან ერთად პედაგოგიურ პრაქტიკაში გარკვეულ გამოყენებას პოუვებს. კრებულისათვის შერჩეული ქართული საფორტეპიანო მუსიკის ეს ნიმუშები კი, რომელნიც გამოირჩევიან მხატვრული ღირსებებით, ეროვნული კოლორიტით და პასუხობენ საბჭოთა პედაგოგიის მიზანდასახულობას, უდაოდ გარკვეულ სიახლეს და მრავალფეროვნებას შესძენენ დღესათვის არსებულ საბჭოთა საბავშვო სასწავლო ლიტერატურას.

როგორც ცნობილია ქართულ მუსიკალურ მასალაზე აგებული ასეთი სახის კრებულების (საფორტეპიანო) შედგენა ჩვენს პედაგოგიურ პრაქტიკაში პირველი ცდაა. შესაძლებელია ამ კრებულებს გააჩნდეს ხარვეზები, ნაკლოვანებები. ამიტომ ვთხოვთ სპეციალისტებს ვაგვიზიარონ თავისი აზრი, მოგვაწოდონ წინადადებები, რათა ისინი გაეითვალისწინოთ ჩვენი შემდგომი მუშაობისას

¹ სსრკ მუსიკონდის საქართველოს განყოფილება. თბილისი, 1966 წ.

ОТ СОСТАВИТЕЛЯ

Предлагаемый сборник «Грузинская музыка учащимся» (для V—VII классов) является продолжением опубликованного нами ранее педагогического сборника «Грузинская музыка детям» (для I—IV классов)¹.

Не подлежит сомнению тот факт, что для воспитания нашей молодежи, с точки зрения как профессиональной, так и эстетической, большое значение имеет изучение наряду с классическим наследием современной советской, в частности национальной музыки.

К сожалению, изучению грузинской музыки в наших школах и училищах на сегодняшний день не уделяется должное внимание.

Известно, что издание Советской детской музыкальной литературы в виде учебно-репертуарных сборников принесло большую пользу советской педагогике как в отношении изучения, так и закрепления в учебном репертуаре.

Думается, что и сборники грузинской музыки также внесут определенный вклад в дело упрочения грузинской музыкальной литературы (в частности фортепианной) в учебном репертуаре.

Для данного сборника по мере возможности подобраны, как уже признанная литература грузинской фортепианной музыки, так и пока еще малоизвестные, но представляющие художественную ценность с точки зрения педагогической, интересные произведения. Вместе с тем использованы совершенно новые произведения, любезно представленные по нашей просьбе композиторами специ-

ально для этого сборника, за что приносим им большую благодарность.

К сборнику прилагается методическое письмо с краткими музыкально-теоретическими объяснениями и методическими советами, указаниями, что, по нашему мнению, окажет помощь педагогам музыкальных школ.

Как методическое письмо, так и обзор ладов должны оказать помощь учащимся в полноценном раскрытии художественных образов произведений, помещенных в сборнике.

Думается, что данный сборник (который не является основным учебным пособием) наряду с другими существующими учебно-репертуарными сборниками, найдет свое определенное применение в педагогической практике. Подобренные для сборника образцы грузинской фортепианной музыки, выделяющиеся художественными достоинствами, национальным колоритом, соответствуют целям советской педагогики, безусловно придадут разнообразие существующей на сегодняшний день советской детской учебной литературе.

Как известно составление такого вида сборников (фортепианных), которые построены на материале грузинской музыки, является первой попыткой в нашей педагогической практике. Весьма возможно, что в сборнике имеются недостатки, пробы. Мы просим специалистов ознакомить нас со своими замечаниями и предложениями. Они будут рассмотрены в нашей дальнейшей работе.

¹ Грузинское отделение Музфонда СССР. Тбилиси 1966.

მეთოდური წერილი

წინამდებარე კრებულში სხვადასხვა ხასიათის მრავალფეროვანი ნაწარმოებებია შეტანილი. ისინი ძირითადად ავებული არიან ტექნიკურ ნაირსახეობაზე (კრებულში კანტილენური ხასიათის ზოგიერთი ნიმუშიც არის).

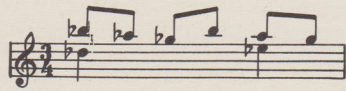
ასეთი ხასიათის მასალის გამომცემით ჩვენ კვლავ გავუსვით ხაზი იმ ფაქტორს, რომ მოსწავლის ტექნიკური განვითარება უნდა ხდებოდეს მის მხატვრულ-ემოციურ განვითარებასთან ერთად ამისათვის კი საკმარისი არ არის მხოლოდ მშრალი ინსტრუქციების სახის მასალის შესწავლა-გამოყენება. აუცილებელია ვირტუოზული სახის მხატვრული ნაწარმოებების დამუშავება.

კრებულში შეტანილი ნაწარმოებები ჩვენს მიერაა რედაქტირებული (შეირჩა აპლიკატურა, გაუქმდა საერთო არტიკულაცია და ა. შ., ამასთანავე დადგინდა და გასწორდა წინა გამოცემებში გაპარული შეცდომები—დაზუსტდა ნოტები, აღტრავციის ნიშნები და სხვა. აგრეთვე, ავტორებთან შეთანხმებით ზოგიერთ ნაწარმოებში შეტანილი იქნა უმნიშვნელო ცვლილებები).

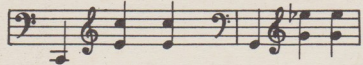
კრებულში შესული 40 ნაწარმოები თავისი სირთულის მიხედვით პირობითად შეიძლება ასე განაწილდეს: № 1-დან № 13 ჩათვლით V კლასისათვის, № 14-დან № 27-ის ჩათვლით VI კლასისათვის, ხოლო დანარჩენი—VII კლასისათვის. სავსებით დასაშვებია, რომ მოსწავლის ინდივიდუალური შესაძლებლობიდან გამომდინარე ესა თუ ის ნაწარმოები მიეცეს ნაცვლად მეტხუთ კლასისა, ვთქვათ, მეექვსეში და პირიქით, მეექვსისა მეხუთეში. აგრეთვე, შეიძლება ზოგიერთი რთული პიესა, როგორცაა ა. ბალანჩივიძის „ცეკვა“, ნ. მამისაშვილის „გურიაში“, ა. შავერზაშვილის პრელუდი Ges, ნ. გაბუნიას „შხედრები“ და სხვა — მიეცეს სასწავლებლის I კურსის მოსწავლეს.

№ 1. შ. მილორავეს „მარში“ ნენერგიული ხასიათის ნაწარმოებია. ის იწყება მკვეთრი ხმოვანების ორტაქტიანი შესავლით, რომელსაც მოსდევს მელოდითური მხნედ ჯერადი თემა. გამოკვეთილად აღმავლობით უნდა ვაჩვენოთ ამ თემის დასრულება (კადანსი—9, 10 ტაქტები) და გადასვლა ახალ, უფრო მშვიდ და მგერად ნაწილში (II ნაწილი).

№ 2. ლ. შავერზაშვილის „პიესა“-ში ტონიკად აღებულია ბგერა As ქრომატიზირებული. პიესა მკვირცხლი ხასიათისა და მოცემული ერთნაწილიან ფორმაში, სადაც განვითარება ერთიანი აღმავლობითი ხაზით მიდის. პიესის განვითარების ახალი ტალღა (რომელიც იწყება 3/4-ზომიდან) გადაიზრდება კრიმანულის¹ მსგავს ინტონაციებში.

№ 3. ს. სასიძის „მენუეტი“ ძალიან ლირიული ნაწარმოებია, მოცემულია C—dur-ში, სამნაწილიან ფორმაში, რომელსაც წინ უძღვის 4 ტაქტიანი შესავალი (რომლის მასალაც გამოყენებულია შუა ნაწილში). „მენუეტის“ შესწავლისას სათანადო ყურადღება უნდა მიექცეს მარცხენა ხელის მოძრაობას იმ მომენტში, როცა ის დაბალი რეგისტრიდან მაღალ რეგისტრში გადადის (ტაქტები 5, 6, 7 და ა. შ.):

ეს გადასვლა უნდა ხდებოდეს ძალიან თავისუფლად, ყოველგვარი დაძაბულობისა და ხელის დაჭიმვის გარეშე.

№ 4. ო. თაქთაშვილის „გოგონების ცეკვა“ მეტად ფაქიზი ხასიათის ნაწარმოებია. ძირითად კილოს (მექსოლიდური) სხვადასხვა კილოთა წყობაში გადაყვანა ნაირფეროვნებას მატებს. გარკვეულ თავისებურ

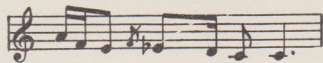
¹ კრიმანული—მაღალი კოლორატული ხმა გერულ ხალხურ სიმღერაში.

ელერაობას იძლევა, აგრეთვე, ფრაზების ქართული კანონებით დასრულება (ტაქტი 8, 16). პიესის შესრულება მოითხოვს დახვეწილ, ტემბრულ ბგერას.

№ 5. 6. მამისაშვილის „სტუმრად ჩიტუნებთან“ (ინონური „B“) სურათოვანი პიესაა. მასში ორი მუსიკალური მასალა, ერთი ასახავს ბავშვების სამყაროს, მათ განწყობას (რომელსაც საორღანო პუნქტად ვასაღდეს კილოს ტონიკა), მეორე კი — ჩიტუნებს, მათ ჭიკჭიკს, ფრენას (სეკუნდები მსუბუქი სტაკატოთ, ტრეოლი და ა. შ.).

№ 6. ს. ნასიძის „ტარანტელა“ ძალიან ცოცხალი პიესაა. შესრულებული უნდა იქნეს ტრანტელასთვის დამახასიათებელ რიტმში, მკაფიო ბგერით.

№ 7. ო. თაქთაიშვილის „მოთაში“ მოცემულია რეპრიზულ სამწილიან ფორმამ. პიესა იწყება ეოლიური კლოთი (რომელიც სხვადასხვა კლოებში გადადის) და ინონური მთავრდება (მი). პიესაში გამოყენებულია მთის ხალხის მუსიკისათვის დამახასიათებელი ინტონაციები. გამოხატულია უნდა ვაჩვენოთ განაპირა ნაწილების ფრაზების სინკოპირებული დაბოლოება.

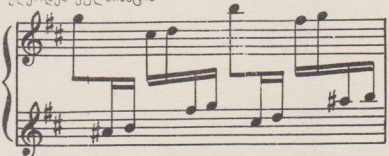
გარკვეულად უნდა ელერდეს შუა ნაწილის მელოდიური ხაზი (სადაც ტონიკად გამოყენებულია „G“), რომელიც მკვეთრად განსხვავდება სხვა ნაწილებისაგან (დაქტურით, ხასიათით).

№ 8. ა. შავერზაშვილის ეტიუდი „G“ მოცემულია სამწილიან ფორმამ. ძირითად ტექნიკურ ამოცანას ხელუბის შენაცვლება წარმოადგენს. მუსიკალური ფრაზის ერთი ხელიდან მეორეში თავისუფალი ზუსტი გადაცემა (სულერთია, იქნება ეს გამისებური თუ არაკისებური მოძრაობა) ისე უნდა მოხდეს, რომ არ დაირღვეს ბგერათა თანმიმდევრული ელერადობის ერთიანი ხაზი. ეტიუდი ძალიან მელოდიური და ნათელი ხმოვნებისაა. ის უნდა შესრულდეს მღერადი, წკრილა ბგერით.

№ 9. ო. თაქთაიშვილის „ცეკვა“ (მიქსოლიდიური „F“) სხარტი, ცოცხალი ხასიათის კოლორიტული ელერადობის პიესაა. მოსწავლისათვის გარკვეულ სიძნელეს წარმოადგენს მარტებნა ხელში მოცემული სტაკატოს ძალიან გამოკვეთილად და თანაბარი ელერადობით შესრულება, მთ უმეტეს, რომ მარჯვენა ხელში მოცემულია მღერადი, ფართო სუნქვაზე აგებული მელოდია.

№ 10. ს. ნასიძის „ბზრიალა“ შეიძლება მოსწავლეს მიეცეს ეტიუდის წაცვლად. აქ მნიშვნელოვანია მაცის საკითხი. მკვეთრ აქტურ თითებს უნდა შეეხამებოდეს მსუბუქი მაცა, სხარტი და დროული გააზრებული მოქნივით. „ბზრიალა“ უნდა შესრულდეს ერთი მთლიანი

უწყვეტი მოძრაობით, სადაც გამოკვეთილად უნდა ელერდეს ეულინაცია

და დასასრული. ამ პიესის შესწავლა მიზანშეწონილი იქნება ასეთი ხებრით

ე. ი. ბგერათა შეკრებით. ეს ხებრის დახმარება მოსწავლეს პიესის ჰარმონიული და მელოდიური ელერადობის უკეთ შეგრძნებაში.

№ 11. მ. დავითაშვილის „ბურთაობა“ მოსწავლეს შეიძლება მიეცეს ეტიუდის მაგივრად. ამ ნაწარმოებში სეკუნდების შესრულებისას

აუცილებელია ორივე თითის (2—3) ერთიანი სიძლიერით გამოყენება და ძალიან სხარტი მაცა. შუა ნაწილის მელოდია

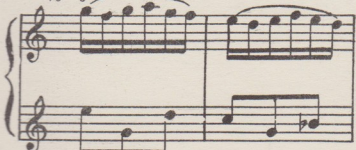

მომბრთავე ბავშვის სიმღერაა, რომელიც უნდა შესრულდეს ძალიან უბრალოდ, მზიარული განწყობით. მთლიანად ამ ნაწარმოების შესრულებისას უნდა იგრძნობოდეს მტკიცე რიტმული პულსაცია.

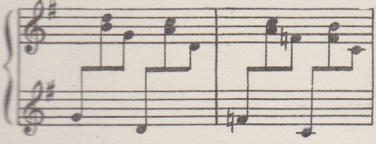
№ 12. ა. შავერზაშვილის „სკერცო“ ძალიან ნათელი, მკვირცხლი ხასიათის საინტერესო ნაწარმოებია. ის უნდა შესრულდეს გამჭვირვალე ბგერით, სხარტად, ერთიანი მოძრაობით. კარგად უნდა იქნეს გადმოცემული მისი მუსიკალური პულსაცია და რიტმული თავისებურებანი; ერთის მხრივ მკვეთრი ელერადობის ნახტომისებური აღმავლობა,

და მეორეს მხრივ მეორადი, 2₄ ოლიური დაღმავალი ზგერათა მწერივი

№ 13. ა. მაქავარიანის „ბურთი“, მოცემული ონიური „G“ კილოში, დინამიური ხასიათის პიესაა. სავსებით შესაძლებელია შესარულოს ეტიუდის დანიშნულება. პიესა იწყება და მთავრდება ერთნაირი ფაქტურის მქონე ერთი მუსიკალური მასალით, რომლის შესრულება მოითხოვს ძალიან აქტიურ თითებს, მაჯის მსუბუქ მოძრაობას (ამ მონაკვეთისათვის ვიძლევიტ ალკატერის სხვადასხვა ვარიანტს). შუა ნაწილში ახალი მუსიკალური მასალა სრულიად განსხვავებული ფაქტურით. აქ საჭიროა ძალიან ღრმა, ძლიერი ბგერა და აქტიური მუხა ამ ნაწილში საინტერესო პარამიონული ხერხია გამოყენებული — ყოველი აკორდი წარმოადგენს რომელიმე კლის ტონიკას.

№ 14. ა. შავერზაშვილის „პრელუდი“ (ონიური „E♭“) ლირიული ხასიათის პიესაა. მარცვენა ხელში მოცემულ კანტილენას გამოხატულად უნდა ჩაეკსოვოს მანი, სადაც პირველი მეოთხედი პაუზაა. ასეთი ხერხი 24-ის ზომანზე აგებულ რიტმულ ნაგებობას თავისებურებს მატებს, ხოლო მთელ პრელუდს მეტ გამომსახველობას ანიჭებს.

№ 15. მ. დავითაშვილის „პიესა“ სამნაწილიანი ფორმის ნაწარმოებია (ონიური „G“ კილო). თავისი ფორადობით მოგვაგონებს ქართულ ხალხურ საკრავებს. ეს პიესა გარკვეული ამოცანების წინაშე აყენებს

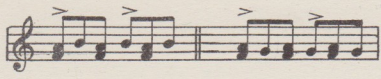
ჰედაგოგს. განსაკუთრებულ სირთულეს წარმოადგენს მისი რიტმული ნახაზის ზუსტად შესრულება.

ეს ნახაზი პიესის ბოლომდე გასდევს მარცხენა ხელში და გამოხატავს დოლის იმიტაციას (მისი გამოკვეთილად შესრულებისათვის კარგი იქნება ტაქტის მეოთხედების დაყოფა დამოუკიდებელ რიტმულ მარცვლებად). ამ მხატვრული სურათის შესაფერისი ვლერადობის მისაღებად საჭიროა (მარცხენა ხელში) მკერვი თითები. I და III ნაწილში ბანს ეხმატებილება ლამაზი ქართული მელიოლია, რომელიც მოგვაგონებს საღამურზე შესრულებულ პასტორალურ იმპროვიზირებას. ამ მელიოდის შესრულებისათვის საჭიროა ძალიან ლამაზი ნათელი ბგერა. პიესის შუა ნაწილი აგებულია ენერგიული, სწრაფებით ხასიათის აკორდებზე. მისი შესრულება მოითხოვს ხელების ააზრებულ მოძრაობას.

№ 16. თ. შავერზაშვილის „პრელუდი“-ში (Des) მოცემულია ორი განწყობა: ერთი მამაკერი, მარშისებური (I და III ნაწილები) და მეორე ნაღვლიანი შვილი კანტილენა (II ნაწილი). თუ I ნაწილის ბოლო 3 ტაქტი ამზადებს შუა ნაწილში გადასვლას და უნდა შესრულდეს ოდნავი მიღუნებით, III ნაწილის ბოლო 3 ტაქტი (დათავრება) ძირითადი ხასიათის განმტკიცება და საჭიროებს ენერგიულ შეარულებას.

№ 17. კ. თუმანიშვილის „მელიოდური ეტიუდი“ (d). მასში მოცემულია საშემსრულებლო ტექნიკის ერთი სახეობა, კერძოდ, ორმაგი ნოტები — ტერციები. ამ ტერციების დასამუშავებლად კარგი იქნება შემდეგი ცნობილი ხერხების გამოყენება

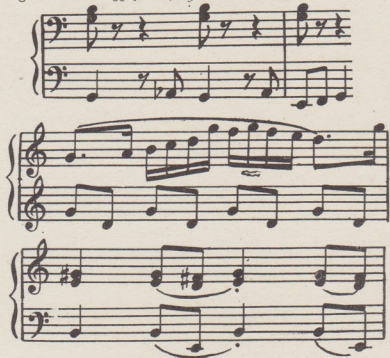

ამ ეტიუდის შესრულებისას მხედველობიდან არ უნდა გამოგვრჩეს მისი მელიოდური ხაზი.

№ 18. გ. ციციშვილის „ექსპრომიტი“ მეორადი ლირიული ხასიათის ნაწარმოებია. მოცემული სამნაწილიან ფორმად. მისი მუსიკალური მასალა აგებულია თითქმის მხოლოდ აკორდულ ფაქტურაზე, რომელშიც ჩაქსოვილია კრეოლიტური ხაზი (წინა გამოცემისთან განსხვავებით მკლებლში ეს პიესა შევიტანეთ ოდნავ სახემიცვლოლი).

№ 19. ნ. მამისაშვილის პრელუდი „ქალიშვილის სორტრეტი“ პოეტური, წამიერად განცდილი განწყობის გადმოცემაა. უნდა შესრულდეს ძალიან ფაქიზად, სახიზოვანად.

№ 20. ო. თაქთაქიშვილის „ბერეკაობა“ თავისებური ნაწარმოებია. მასში გამოყენებული ინტონაციები და თემატური მუსიკალური მასალა ქმნის სხვადასხვა სახეებს. პიესა მოცემულია სამნაწილიან რეპრიზულ ფორმაში. პირველი ნაწილის სამი მასალიდან (a, b, c)

მესამე ნაწილში ავტორი პირველ (a) მასალას (რიტ-მულად შემცირებულს)

ავრთებს მეორე (b) მასალასთან (პოლიფონიური ხერხი). მესამე (c) მასალას კი, რომელიც პირველ ნაწილში უფრო მშვიდი და მღერიალია, პატარ-პატარა ლიგების და ბანში მახვილების გამოყენებით მარშისებურ ხასიათს აძლევს. შუა ნაწილში სკარბობის კრიმინალის მსგავსი ინტონაციები, რომელიც უნდა შესრულდეს გამოკვეთილად; ასევე ნათლად უნდა ეფერდეს ქართული კლანსები (ტაქტები 17—18, 27—28). პიესა უნდა შესრულდეს ერთ მილიანობაში, ფერადოვნად და დინამიურად.

№ 21. ნ. გუდიაშვილის „საიეკვაო“ ორიგინალური პიესაა და ქართული მუსიკალური ფოლკლორის ამა თუ იმ დამახასიათებელი ნიშნის მოხდენილად გამოყენების კარგ ნიმუშს წარმოადგენს. მასში კარგად არის მიგნებული ქართული ხალხური ინსტრუმენტების (დოლი, სალამური და ა. შ.) ფერადობის მიზანვა. „საიეკვაო“ იწყება მიქსოლიდურ A კილოში, ყოველი შემდეგი ახალი მასალა კი მოცემულია ახალ კილოში (მიქსოლიდური D, G, H, დორიული cis). დასასრულში უბრუნდება ბა ისევ მიქსოლიდურ A კილოს (დოჟ-ის მაკერად დო -ის გამოყენებით ბოლიდან მე-4 ტაქტში), მას ეოლიური კილოს ელფერს აძლევს. პიესას გამო-

ხატველობას მატებს ქართული კლანსების ხშირი გამოყენება (ტაქტები 4, 8, 12 და ა. შ.)

„საიეკვაო“-ს მალაღმბატრულ დონეზე შესრულება მოითხოვს ელერადობის მრავალფეროვნებას, სხვადასხვა ტემბრულ ბგერას.

№ 22. შ. მშველიძის „ლირიკული“ უაღრესად ლამაზი, სურათოვანი, ლირიული ნაწარმოებია. მის უშუალო სიფაქიზს

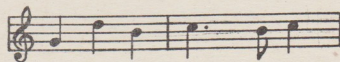

უპირისპირდება ოდნავ პიქუმში, თითქოსდა მთების გამოძახილი

ეს არის ფერებისა და ბგერების ლამაზი შერწყმა მდიდარი თავისებური პარმონიით და ინტონაციებით.

№ 23. მ. დავითაშვილის „პრელუდი“ კოლორიტული და ორიგინალური ნაწარმოებია. ვადმოცემულია რეპრიზულ ორნაწილიან ფორმაში. ის აგებულია ორ თემატურ მასალაზე. ერთი—რეჩიტატულში

რითაც იწყება და მთავრდება პრელუდი (და რომელიც ლეიტმოტივივით გასდევს მას მთელ მანძილზე) მეორე კი —

ანტილენური ხასიათისა; მათი შესრულება მოითხოვს ფერადოვან ბგერას. თუ ერთისთვის საჭიროა დრამა გამოკვეთილი ბგერა, მეორისთვის ძალიან მღერიალი, ტემბრული. ორივე თემატური მასალა თავისი განვითარებისას სინტერესოდ ენაცვლება ერთმანეთს. პირველი ნაწილის ბოლოს პრელუდის კულმინაციაა მოცემული (რომლის მომზადება იწყება Più vivo-დან) და მისი დაშვების შემდეგ ხდება ვადსავლა II ნაწილში. პრელუდში გამოყენებული კილოები (ეოლიური, დორიული, ფრიგიული და სხვა) ცალკეულ შემთხვევაში დაიტოვებრა სახით არ არის მოცემული, ისინი ვართულებული,

ქრომატიზირებულია. ამ არის თანამედროვე წყობასთან
 აველი კილოს შერწყმის მომენტები.

№ 24. მ. ფარცხალაძის „ფანდურული“ აგებულია
 ქართულ ხალხურ საცეკვაო ინტონაციებზე. ავტორი
 მოხერხებულად გადმოსცემს ფანდურისათვის, ამ ქარ-
 თული ხალხური ინსტრუმენტისათვის, დამახასიათებელ
 ხმოვანებას.

I და III ნაწილების მოძრაი, ცოცხალი მელიოდუ-
 რი ხაზი, მათი ფაქტურული ნაგებობა მოგვაგონებს
 ტოკატინას. ამ მელიოდური ხაზის გამოყვეთილად წაყვა-
 ნისათვის და საერთოდ ამ მონაკვეთების ელერადობის
 ზუსტად გადმოცემისათვის აუცილებელია აქტიური თი-
 თები და სხარტი მაჯა. მიზანშეწონილად მიგვაჩნია მელი-
 დური ხაზის

ცალკე, ორმა ბეგრით შესწავლა და აგრეთვე, მარჯვენა
 ხელის ბეგრების დაჯგუფება და ისე დამუშავება.

შუა ნაწილი თავისი ხასიათით მშვიდი, მღერადი მელი-
 დურა, რომელშიც ჩაქსოვილია (სხვადასხვა რეგისტრებში)
 ფანდურისათვის დამახასიათებელი შემდეგი ელემენტი

სეტორთან შეთანხმებით ამ პიესაში წინა გამოცემისა-
 ვან განსხვავებით შეტანილია ტექსტობრივი ხასიათის
 მატარე ცვლილებები).

№ 25. შ. მელიორავას „მინიატურა“ მიქსოლიდურ
 „F“ კილოში მოცემული სამნაწილიანი ფორმის ნაწარ-
 მოებია ფორმით, მუსიკალური მასალის დამუშავების
 ხერხებით და ფაქტურული ქსოვილით იგი მოგვაგონებს
 ნოქტურნს. I და III ნაწილის მელიოდური ხაზი

უნდა შესრულდეს ფერადოვანი მღერადი ბეგრით. შუა
 ნაწილი (აქ ახალი კილოა) მოძრაია და სხვა ელერადო-
 ხელია. III ნაწილში სამი სახეობის ფაქტურაა.

ქარგი იქნება თვითული ფაქტურული ნაგებობის ცალ-
 ცალკე შესწავლა.

№ 26. ქ. თუმანიშვილის ეტიუდი მოცემულია იონი-
 ურ „F“ კილოში, რომელიც მომენტებში მიქსოლი-
 დური კილოს ელფერს იღებს, ხოლო ძირითადი კილო-
 დან სხვა კილოში ვადასვლა მთლიანად ეტიუდს გარკ-
 ვეულ ფერადონებას მატებს. ეტიუდის შესრულებისათ-
 ვის საჭიროა მოქნილი, მსუბუქი მაჯა. შუა მელიოდური
 ხაზის უკეთ გამოსახატავად აუცილებელია ზემო ხმების
 გამოყვეთილად, რბილი სტაკატოთი წაყვანა.

№ 27. თ. შავერზაშვილის „პრელუდს“ (C—dur) სა-
 ვსებით შეუძლია შეცვალოს რომელიმე ეტიუდი, გათვა-
 ლისწინებული მარცხენა ხელის განჯთარებისათვის. ამ
 პრელუდის სულყოფილია შესრულება მოსწავლისათ-
 ვის გარკვეულ სიმძლევს წარმოადგენს (განსაკუთრე-
 ბით მარცხენა ხელში მოცემული პასაჟების გამო). პრე-
 ლუდის სათანადოდ დაძლევისათვის აუცილებელია მი-
 სი ცალკე ხელებით საფუძვლიანად დამუშავება სხვადა-
 სხვა ხერხებითა და ვარიანტების გამოყენებით და შერ-
 ჩევით. მოსწავლემ უნდა შესძლოს სწრაფ ტემპში მარ-
 ტო მარცხენა ხელისათვის მოცემული მასალის დამოუ-
 კიდებლად შესრულება. მხოლოდ ამის შემდეგ შესაძ-
 ლებელი იქნება მთლიანად მუსიკალური აზრის სათანა-
 დოდ გადმოცემა. პრელუდის შესრულებისას უნდა იგ-
 რძნობოდეს ერთიანი უწყვეტი ამბავალი ხაზი.

№ 28. ა. მაკავარიანის „სტუმრები იზლბიან“ (ბალე-
 ტიდან „ოტელო“) კომპოზიტორისათვის დამახასიათე-
 ბელი ხელწერით შექმნილი ორიგინალური პიესაა.
 თავისებური ჰარმონიული ენა, მელიოდურობის უშუა-
 ლობა, რიტმული მახვილები — მას საინტერესო მხატვ-
 რულ სახეს აძლევს.

ამ პიესის შესრულება მოითხოვს ბევრათა ფერადო-
 ნებას, საშემოქრულებლო ხერხების ზუსტად გამოყე-
 ნებას, ტექნიკის სხვადასხვა სახეობის (მაგ. აკორდული
 და სხვა) სათანადოდ დაუფლებას. გარკვეულ სიმძლევ-
 წარმოადგენს მახვილების გამოყვეთილად შესრულება,
 ისე, რომ არ დაირღვას პიესის საერთო რიტმული პულ-
 საცია.

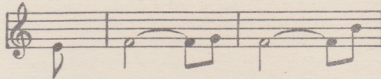
№ 29. ბ. კვერცხაძის „იმპროვიზაცია“ აგებულია ქარ-
 თულ ინტონაციებზე. ტემპების ცვლა; მკერცლი მოძ-
 რაობის მღერადი ნაღვლიან ინტონაციებში გადასვლა,
 თავისებური ჰარმონიული ენა— რა განსაზღვრავს ამ
 ნაწარმოების მხატვრულ სახეს.

№ 30. ნ. ველიაშვილის „პრელუდი“ ქართული ერო-
 ვნული კოლორიტის მქონე ნაწარმოებია. ოღენა ნაღვ-
 ლიანი ელერადობა, ემოციურობა ბოლომდე გასდევს

მას. მისი შესრულებისათვის აუცილებელია მღერადი ტემპული ბეგრა, დაქიბი პედალიზაცია და კილოთა წყობის შეგონება.

№ 31. ვ. ცავარეშვილის „პრელუდი“ (Des) —მღერადი ნაწარმოებია. მისი მელიოდა უნდა შესრულდეს ლამაზი, ტემბროვანი ბეგრით, ერთ სუნთქვაზე. გარკვეულ სიძველეს წარმოადგენს პრელუდის შუა ნაწილის შესრულება. საჭირო იქნება ოქტავების სათანადოდ დამუშავება. მას უნდა მიეცეს ბრწყინვალება და არ გადაიტვიტოს მძიმე ყვარადობით (ავტორთან შეთანხმებით პრელუდში უმნიშვნელო ტექსტობრივი ცვლილება შეტანილი).

№ 32. რ. ლაღიძის „პრელუდი“ უდრესად მელიოდიურია, დაწერილია ძირითადად ეოლიურ „fis“ კილოში. ის თავისი ელვადობით, მუსიკალური ქარვით მოვავგონებს ქართულ ხალხურ მრავალხანანობას. ამ ნაწარმოების (I და III ნაწილები) უკეთ შეგონებისა და მისი დახვეწილად შესრულებისათვის აუცილებელია ამ მონაკვეთების ცნობილი ხერხებით დამუშავება (ყერ მელიოლის ცალკე შესწავლა).

შემდეგ მელიოდიისა და ბანისა, და ბოლოს უნდა მოხდეს ჩართული ხმების დამატება). პრელუდის შუა ნაწილი სხვა ხასიათისაა — მოძაგი, წინსწრაფი. ამ ნაწილში მოცემული ტექნიკური სიძნელებები (მაგ. ოქტავების სრულყოფილად დათვლება) სათანადოდ დამძღვისათვის საჭირო იქნება მოსწავლეებთან შესაფერისი მუშაობის ჩატარება.

№ 33. ვ. ცავარეშვილის ნოველა „შაირი“ რაკის დიადი ბუნების შთაბეჭდილებით შექმნილი ციკლის ერთ-ერთი ნაწარმოებია. მასში კარვად არის გადმოცემული რაკის ბუნების სურათი—მედიდური, ზღაპრული, ამ ნოველაში ჩაქსოვილია ხალხური სიმღერა, რაც გამოკეთილად და ერთიანად უნდა გადმოვიცეს.

№ 34. დ. მაისისაშვილის პრელუდი „იმპროვიზაცია“ (Es) ერთნაწილიან ფორმაშია მოცემული. ზომების სწორი ცვლა (2/4, 3/4, 5/4), მელიოდიის რიტმული მრავალფეროვნება, ბეგრათა ფერადობა—მას ძალიან საინტერესოს და ირიგინალურს ხდის. მელიოდიის თანხლება აკორდულია და უნდა შესრულდეს მღერადად, მაგრამ რბილად.

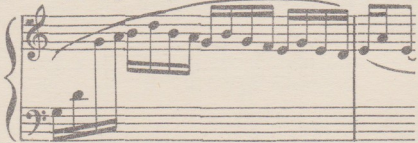
№ 35. ბ. კვერნაძის „სახუმარო“ სიკოცლით და იუმორით აღსავსე ნაწარმოებია. თავისი მუსიკალური ენით ის სასვებით შეესატყვისება სათაურს. ეს ნამდვილად „სურათი-ხუმრობაა“ მასში ისტატურად არის გამოყენებული ქართული ხალხური სიმღერები. პიესა

იწყება შესავლით (მ ტაქტი), რომელსაც მოსდევს ორი მელოდიური სხვადასხვა განწყობის მასალა:

„სახუმარო“ უნდა შესრულდეს ძალიან სხარტად, ლაღად და უბრალოდ.

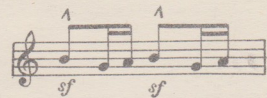
№ 36. ა. შავიზაშვილის „პრელუდი“ (Ges) მელიოდიური, ვირტუოზული ხასის ნაწარმოებია. პრელუდის შესრულებისას მკაფიოდ უნდა ელვადეს მისი ძირითადი მელოდიური ნაგებობა (ამით იწყება პრელუდი).

რომელიც შემდგომში მოცემულია სხვადასხვა ტონალობებში და მთელ ნაწარმოებს ლეიტმოტივად გასდევს. ამ პრელუდის სრულყოფილად შესრულება გარკვეულ ტექნიკურ სიძნელებითაა დაკავშირებული. მათი დამძღვისათვის აუცილებელი იქნება პრელუდის სხვადასხვა ხერხებითა და შესაფერისი ვარჯიშებით შესწავლა. მოსწავლის აპარტის გათვალისწინებით ინდივიდუალურად უნდა შეირჩეს ალოკატურა (ჩვენს მიერ სხვადასხვა ვარიანტა მოცემული)

№ 37. ა. ბალანჩივასის „პრელუდი“ მშვიდი ინტიმური ხასიათის ლირიული ნაწარმოებია, რომელშიც ავტორი თითქოს ცდილობს ბოლომდე არ გამოამყვანოს თავისი განწყობა, ზედმიწევნით კანტორენური უნდა იყოს როგორც მელიოდა, ისე ბანი. მთლიანად ამ პრელუდის შესრულება უნდა გამოირჩეოდეს უშუალოდ, ყოველგვარი ზედმეტი პათოსის გარეშე.

№ 38. ნ. გაბუნიას „მედღებში“ საინტერესოა როგორც მხატვრული ღირსებით, ისე წმინდა პედაგოგიური თვალსაზრისით. პიესაში შესანიშნავად არის გადმოცემული მხედრების სურათი, რასაც ავტორმა მიიღწია სათანადო მუსიკალური მასალის შერჩევით და მისი თავისებური დამუშავებით. არაჩვეულებრივი სიმსუბუქე (სხეუნების ქროლა), რომელიც დრო და დრო ირდევება მახვილსებური ბეგრებით

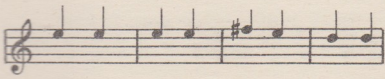
(მათრახის მოქნევა), აღწევს გამოკვეთილ მკვეთრ ელ-
ჩაღობას

და გადადის მჭკაჩე ქართულ ხალხურ სიმღერაში,

რომელსაც მოჰყვება ხმოვანების თანდათანობით მისუს-
ტება (მხედრების გაუჩინარება). ყველაფერი ეს
მოცემულია ერთ მთლიანობაში. პიესის შესრულები-
სას დამაჯერებლად უნდა იქნას ვადმოკემული სწო-
რედ ეს მთლიანობა. კარგი იქნება თუ პიესის ის
მონაკვეთი, სადაც ხალხური სიმღერა ჩაქსოვილი, და-
მუშავდება სხვადასხვა ვარიანტით (მაგალითად: 1) ცალ-
კე იქნას შესწავლილი მხოლოდ სიმღერა

2) ამ მელოდიას დემატონ მარცხენა ხელი და 3) მარჯ-
ვენა ხელისთვის გათვალისწინებული მასალა დამუშავ-
დეს ორივე ხელით, ე. ი. მელოდია—მეოთხედები—შეს-
რტულდეს მარჯვენით და მეოთხესმეტედები კი —მარცხე-
ნით).

№ 39. ა. ბალანჩიუაძის „ცეკვა“ უაღრესად საინტე-
რესო ნაწარმოებია. გამოყენებულია ხალხური სიმღერა,
რომლის ინტონაციურმა თუ რიტმულმა შეცვლამ ნა-
წარმოებს ჩამოყალიბებული ორიგინალური მუსიკალე-
რი სახე მისცა. ეს ხალხური სიმღერა „ვისთავად მინო-
რული ელერადობისაა, ავტორი კი მას ძირითადად მა-
ჟორში ამუშავებს, რითაც ვერ ბრწყინვალეობს მატებს,
ხოლო მომენტებში მინორში გადასვლით მთელ პიესას
ფერადოვნებს სქენს. „ცეკვის“ შუა ნაწილი განსხვა-
ვებულ ფაქტურაშია მოცემული, ვიდრე I და III ნაწი-
ლები. ამ ნაწილის შესრულება უნდა მოხდეს ოდნავ თა-
ვისუფლად, ნებისმიერად, მაგრამ არ უნდა დაირღვეს
მისი მტკიცე რიტმული მონახაზი. ეს ნაწილი სწრაფი
ალმაცლობით (რაც მიღწეულია გამისებური პასაჟების
სხვადასხვა რეგისტრში გატარებით) გადადის პიესის
კულმინაციურ, მესამე ნაწილში, რომლის ელერადობა
ძალიან მაგაფო და ბრწყინვალე უნდა იყოს. ამ ნაწარ-
მოების მაღალ დონეზე შესრულება მოსწავლისათვის
რთულ და საპასუხისმგებლო ამოცანას წარმოადგენს.

№ 40. ნ. მამისაშვილის პრელუდი „გურიაში“ საკმა-
ოდ რთული და საინტერესო ნაწარმოებია. პრელუდი
გამოირჩევა ავტორისეული ხელწერით, თავისებური
ჰარმონიული ენით. ის აგებულია ქართულ ინტონაციებ-
ზე, სადაც ოსტატურად არის ჩაქსოვილი კრიანჭული,
მის ფონზე მოცემული აკორდები (ტაქტები 9, 10 და
ა. შ.) უნდა შესრულდეს ძალიან მღერადი ლამაზი ბგე-
რით. ამ პრელუდის შესრულება მოსწავლეს იმ შემთხ-
ვევაში შეუძლია, თუ მას უკვე გააჩნია გარკვეული მუ-
სიკალური აზროვნება. გემოვნება და სათანადო წმინდა
ტექნიკური მომზადება.

МЕТОДИЧЕСКОЕ ПИСЬМО

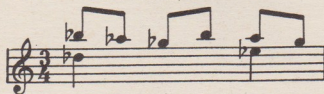
В данный сборник внесены разнохарактерные произведения. Они в основном построены на технических разновидностях (в сборнике имеются также несколько образцов кантиленного характера).

Предлагая материал такого характера, мы вновь подчеркиваем тот фактор, что техническое развитие учащегося должно происходить наравне с его художественно-эмоциональным развитием. Для этого недостаточно разучивание и использование только сухо инструктажного материала, объяснительным является работа над художественными произведениями виртуозного плана. Внесенные в сборник произведения отредактированы нами (подобрана аппликатура, сделана общая артикуляция и т. д., вместе с тем исправлены проскользнувшие в предыдущих изданиях ошибки — уточнены ноты, знаки ацтерации и т. п., также согласованы с авторами малозначительные изменения в некоторых произведениях).

Вошедшие в сборник 40 произведений по своей сложности могут быть условно разделены следующим образом: № 1 — № 13 для V класса, № 14 — № 27 включительно для VI класса, и все остальные для VII класса. Исходя из индивидуальных возможностей учащихся вполне допустимо разучивать то или иное произведение в V классе вместо VI, или наоборот. Можно, также, некоторые сложные пьесы, какими являются «Танец» А. Баланчиваде, «В Гурнии» Н. Мамисашвили, «Прелюд» А. Шаверзашвили, «Весадники» Н. Габуния и др. разучивать на I курсе училища.

№ 1. «Марш» Ш. Милорава. Энергичного характера произведение. Начинается остро звучащим двух тактовым вступлением, за которым следует бодро звучащая мелодическая тема. Выпукло, с подъемом нужно показать окончание этой темы (каданс — 9, 10 такты) и переход в новую, более спокойную и певучую часть (II часть).

№ 2. «Пьеса» Л. Шаверзашвили. Хроматизированной тоникой является звук As. Это произведение живого характера дано в одночастной форме, где развитие происходит единой восходящей линией. Новая волна развития пьесы (которая начинается с размера 3/4 перерастает в интонации похожие на криманчули¹).

№ 3. «Менуэт» С. Насидзе. Очень лиричное произведение, написано в C-dur-е, в трехчастной форме, с четырехтактным вступлением (материал которого использован в средней части). При разучивании менуэта, нужно обратить соответствующее внимание на движение левой руки, в тот момент, когда она переходит из нижнего регистра в верхний (такты 5, 6, 7 и т. д.).

Этот переход должен совершаться очень свободно, без всякого напряжения руки.

№ 4. «Танец девушек» О. Тактакишвили. Произведение нежного характера. Переход основного лада (миксолидийского) в другие лады придает пьесе разнообразность, многокрасочность. Своеобразно звучат также концовки фраз с грузинскими кадансами (такты 8, 16). Исполнение пьесы требует утонченного, тембрального звука.

№ 5. «В гостях у птиц» Н. Мамисашвили. Написана в ионийском «В». Картинная пьеса. В ней

¹ Криманчули—верхний колоратурный голос в Гурнийской народной песне.

два музыкальных материала. В одном отражается мир детей, их настроения (органным пунктом этого материала является тоника лада — «В»), во втором — птички; их щебет, полет (секунды с легким стаккато, трель и т. д.).

№ 6. «Тарантелла» С. Насидзе. Очень живая пьеса, должна быть исполнена в ритме характерном для тарантеллы, выпуклым звуком.

№ 7. «В горах» О. Тактакишвили. Репризна трихчастная форма. Пьеса начинается эолийским ладом (который переходит в разные лады) и кончается ионийским (ми). В пьесе использованы интонации, характерные для музыки народов гор. Выразительно надо показать синкопированные окончания фраз крайних частей.

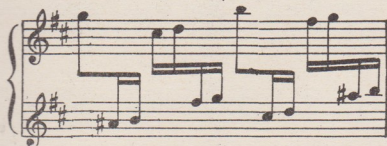

Ясно должна звучать мелодическая линия средней части (где тоникой является «G»), которая резко отличается от других частей (фактурой, характером).

№ 8. «Этюд» (G) А. Шаверзашвили. Трехчастная форма. Основной технической задачей является перемещение рук. Свободная и вместе с тем точная передача музыкальной фразы из одной руки в другую (гаммообразное или арпеджированное движение) должна произойти так, чтобы не нарушалась единая линия последовательного звучания звука. Этюд очень мелодичен и светло звучащ. Его надо исполнить певучим, прозрачным звуком.

№ 9. «Танец» (миксолидийский «F») О. Тактакишвили. Подвижная, живого характера колоритно звучащая пьеса. Определенную трудность для учащихся представляет рельефное и ровно звучащее исполнение стаккато в левой руке, тем более что в правой руке звучит певучая, построенная на широком дыхании, мелодия.

№ 10. «Волчок» С. Насидзе. Можно разучивать вместо этюда. Тут значительным является вопрос кисти. Резкие, активные пальцы должны сочетаться с легкой кистью, с резким и вовремя продуманным замахом. «Волчок» должен быть исполнен целостным непрерывным движением, в котором отчетливо должна звучать кульминация

и конец пьесы. Изучение этой пьесы целесообразно таким способом

т. е. соединением звуков, этот прием поможет ученику в лучшем восприятии гармонического и мелодического звучания пьесы.

№ 11. «Игра в мяч» М. Давиташвили. Можно проходить вместо этюда. При исполнении секунд

обязательна одинаковая сила обоих пальцев (2—3) и нужна очень подвижная кисть. Мелодия средней части это песня, играющего в мяч ребенка, которая

должна быть исполнена очень просто, весело. При исполнении произведения должна чувствоваться четкая ритмическая пульсация.

№ 12. «Скерцо» А. Шаверзашвили. Очень светлое подвижного характера яркое произведение, которое должно исполняться прозрачным звуком, ловко, единым движением. Хорошо должна быть передана музыкальная пульсация и ритмические особенности. С одной стороны ярко звучащая скачкообразная восходящая линия

и с другой — певучий, мелодический нисходящий ряд звуков

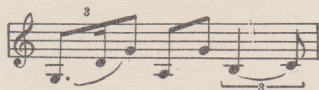

№ 13. «Мячик» (ионийский «G») А. Мачавариани. Динамическая пьеса. Можно использовать как этюд. Пьеса начинается и кончается одним музыкальным материалом, одинаковой фактурой, исполнение которой требует очень активных пальцев и свободного движения кисти (для этих отрывков предлагаем несколько вариантов аппликатуры). В средней части появляется новый музыкальный материал с совершенно иной фактурой. Тут требуется глубокий сильный звук и активная кисть. В этой части применяется интересный гармонический прием — каждый аккорд представляет собой тонику какого-либо лада

№ 14. «Прелюд» (ионийский Es) А. Шаверзашвили. Пьеса лирического характера. В кантилену, данную в правой руке, выразительно должен влетаться бас, где первая четверть является паузой. Такой прием придает особое своеобразие ритмическому строению с размером $3/4$, а весь прелюд становится выразительнее.

№ 15. «Пьеса» М. Давиташвили. В трехчастной форме (ионийский «G»). Своим звучанием напоминает грузинские народные инструменты. Эта пьеса ставит определенные задачи перед педагогом. Особо сложным является точное исполнение ее ритмического рисунка

Этот рисунок до конца пьесы исполняется в левой руке и представляет собой имитацию грузинского ударного инструмента доли. Для ее выразительного и точного ритмического исполнения хорошо было бы разделить четвертные в такте на самостоятельные ритмические зерна. Для достижения соответствующего звучания этой художественной картины нужны (в левой руке) упругие пальцы. В I и III частях одновременно с басом звучит красивая грузинская мелодия, которая напоминает пасторальную импровизацию, исполненную на саламури. Для исполнения этой мелодии требуется достичь красивого светлого звучания.

Средняя часть пьесы построена на энергичных стремительного характера аккордах. Ее исполнение требует продуманного движения рук.

№ 16. «Прелюд» (Des) Т. Шаверзашвили. В произведении показаны два настроения. Одно — мужественное маршеобразное (I и III части) и второе — грустная спокойная кантилена (II часть). Если 3 последних такта первой части подготавливают переход в среднюю часть и должны быть исполнены с некоторым ослаблением звучания, то последние 3 такта III части (окончание) укрепляют, утверждают основной характер и требуют энергичного исполнения.

№ 17. «Мелодический этюд» (d) К. Туманишвили. Произведение построено на одном виде исполнительской техники, на двойных нотах — терциях. Для разучивания этих терций, хорошо было бы использовать известные приемы

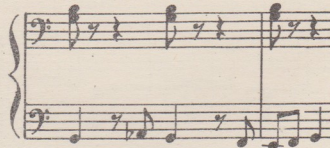

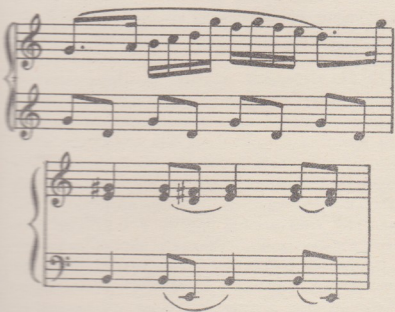
При исполнении этюда, не должна выпадать из поля зрения мелодическая линия.

№ 18. «Экспромт» Г. Цицишвили певучее произведение лирического характера. Написано в трехчастной форме. Музыкальный материал произведения построен почти только на аккордовой фактуре, в которую влетена мелодическая линия (в отличие от предыдущего издания, эта пьеса представлена в нашем сборнике несколько видоизмененной).

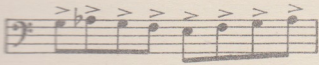
№ 19. Прелюд «Портрет девушек» Н. Мамисашвили поэтичное произведение, в котором передано имолоетное настроение. Прелюд должен быть исполнен нежно, образно.

№ 20. «Берикаоба» О. Тактакишвили своеобразное произведение. Использованные в нем интонации и тематический музыкальный материал создают разные образы. Форма пьесы трехчастная, репризная, состоит из трех материалов (a, b, c).

Из трех материалов первой части, автор соединяет в III части первый (а) материал (ритмический сокращенный)

вторым (б) материалом (полифонический прием). Третий же материал (с), который в первой части более сложен и певуч, путем использования малых лог и акцентов в басу, принимает маршеобразный характер. В средней части преобладают интонации похожие на криманчули, которые должны быть исполнены отчетливо. Также ясно должны звучать грузинские кадансы (такты 17—18, 27—28). Пьеса должна быть исполнена четко, красочно и динамично.

№ 21. «Танцевальная» Н. Гудишвили. Оригинальная пьеса. Представляет собой хороший образец удачно использованных тех или иных характерных черт грузинского музыкального фольклора. Хорошо найдено подражание грузинским народным инструментам (доли, саламури, и т. д.). Пьеса начинается миксолидийским «А», каждый же последующий новый материал дается в новом ладу (миксолидийские Д, G, H, дорийский cis). Возвращаясь в конце вновь в миксолидийский «А», употребляя вместо до# до (в 4-ом такте с конца) последнему придается окраска эолийского лада. Пьесе прибавляет выразительность частое использование грузинских кадансов (такты 4, 8, 12 и т. д.). Исполнение пьесы на высоком художественном уровне требует богатой палитры звучания, разнообразных тембров,

№ 22. «Лирическая» Ш. Мшвелидзе. Очень красивое, картинное лирическое произведение. Ее непосредственной нежности

противопоставляется несколько мрачный, как бы идущий из гор, отзвук

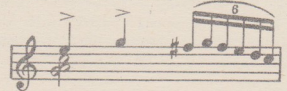

Это красивое сочетание красок и звуков, богатое своеобразной гармонией и интонациями.

№ 23. «Прелюд» (gis) М. Давиташвили. Колоритное и оригинальное произведение, написанное в репризной двухчастной форме. Построено на двух тематических материалах. Один — речитативный

к которым начинается и кончается прелюд. Он является как бы лейтмотивом всего произведения. Второй — кантленного характера. Их исполнение тре-

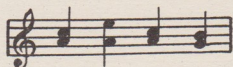
бует красочного звука. Если для одного нужен глубокий отчетливый звук, то для другого — очень певучий тембральный. Развиваясь, оба тематических материала интересно перемещаются. В конце первой части дана кульминация прелюда (которая подготавливается с *Piu vivo*), после чего происходит переход во вторую часть. Использование в прелюде лады (эолийский, дорийский, фригийский и т. д.) в некоторых отдельных случаях не дается в диатоническом виде. Они усложнены, хроматизированы. Здесь имеются моменты слияния современных строев со старым ладом.

№ 24. «Пандурули» М. Парихаладзе построена на грузинских народных танцевальных интонациях. Автор удачно передает характерное для грузинского народного инструмента пандури звучание. Живая мелодическая линия I и III частей и их фактурная ткань напоминает токкату. Для выразительного исполнения мелодической линии и для точной передачи звучания этих отрывков непременно нужны

активные пальцы и ловкая кисть. Считаем целесообразным изучение мелодической линии

отдельно глубоким звуком, а также группировку звуков правой

руки при их разработке. Средняя часть по своему характеру спокойная, певучая мелодия в которой влетен (в разных регистрах) характерный для пандури следующий элемент

(С согласия автора в это произведение в отличие от предыдущих изданий внесены незначительные изменения текстового характера).

№ 25. «Миниатюра» Ш. Милорава (миксолидийский «А»). Произведение в трехчастной форме. Фактурной тканью, приемами разработки музыкального материала и формой напоминает ноктюрн. Мелодическая линия I и III части

должна быть исполнена красочным, певучим звуком. Средняя часть (тут новый лад) подвижна и звучит иначе. В III части фактура представлена в трех видах

Считаем полезным изучение каждой фактуры в отдельности.

№ 26. «Этюд» К. Туманшвили. Ионийский лад «F» моментами принимает окраску миксолидийского лада, переход же основного лада в другой —

придает этуоду определенную красочность. Для исполнения этюда нужна легкая, подвижная кисть. Для лучшего же выражения его мелодической линии необходимо отчетливое исполнение верхних звуков мягким стаккато.

№ 27. «Прелюд» (C-dur) Т. Шаверзашвили. вполне может заменить этюд, предназначенный для развития левой руки. Полноценное исполнение этого прелюда представляет для учащегося определенную трудность (особенно из-за пассажей в левой руке). Для должного исполнения прелюда, необходимо изучение его отдельными руками, применяя при этом разные приемы и варианты. Учащийся должен суметь исполнить партию левой руки (отдельно) в быстром темпе, только после этого появится возможность соответствующей свободы исполнения, где должна чувствоваться единая непрерываемая восходящая линия.

№ 28. «Гости расходятся» (из балета «Отелло») А. Мачавариани. Оригинальная пьеса, созданная характерным для композитора почерком. Своеобразный гармонический язык, мелодическая непосредственность, ритмические ударения придают ей интересный художественный облик. Исполнение этой пьесы требует красочность звука, точного применения исполнительских приемов, должного владения различными видами техники (напр. аккордовой и т. д.). Определенную трудность представляет отчетливое исполнение ударений так, чтобы не разрушалась общая ритмическая пульсация пьесы.

№ 29. «Импровизация» Б. Квернадзе, пьеса, построенная на грузинских интонациях. Смена темпов, переход живого движения к грустным певучим интонациям, своеобразный гармонический язык — вот что определяет художественный облик этого произведения.

№ 30. «Прелюд» Н. Гудиашвили. Произведение с грузинским национальным колоритом. Грустное звучание, эмоциональность — характерные черты пьесы. Для ее исполнения необходимо певучее тембральное звучание, легкая педализация и ощущение ладового строя.

№ 31. «Прелюд» (Des) В. Цагарейшвили. Певучее произведение. Мелодия должна быть исполнена красивым, тембровым звуком на одном дыхании. Определенную трудность представляет исполнение средней части прелюда. Здесь необходима соответствующая разработка октав, им должен быть придан блеск не перегружая их тяжелым звучанием. (С согласия автора в прелюд внесены незначительные изменения).

№ 32. «Прелюд» Р. Лагидзе очень мелодичен, написан в основном в эолийском *fis*. Своим звучанием и музыкальной тканью напоминает грузинское народное многоголосие. Для полного ощущения и лучшего исполнения этого сочинения необходимо обработка отдельных отрывков (I и III части) известными приемами (сперва изучить отдельно мелодию,

потом мелодию и бас, а потом уже нужно добавить вводные звуки). Средняя часть прелюда подвижного, стремительного характера. Для преодоления технических трудностей в этой части (октавы) с учащимся следует провести соответствующую работу.

№ 33. Новелла «Шаори» В. Цагарейшвили. Одно из произведений цикла созданного под впечатлением рачинской величавой природы. В нем хорошо передана сказочная природа Рачи. В этой новелле разработана народная песня, которая должна быть передана выразительно, ясно.

ს მ 3

№ 34. Прелюд «Импровизация» (Es) Н. Мамисашвили написан в одночастной форме. Частая смена размеров (2/4, 3/4, 5/4), ритмическое многообразие мелодии, красочность звучания — придает ей особый интерес и оригинальность. Аккордовое сопровождение мелодии должно быть исполнено певуче и мягко.

№ 35. «Шуточная» Б. Квернадзе. Произведение характеризующееся юмором и жизнерадостностью. Своим музыкальным языком оно полностью соответствует названию. Эта настоящая «картина-шутка». В ней мастерски использованы грузинские народные песни. Пьеса начинается вступлением (8 тактов), за которым следует два разнхарактерных мелодических материала:

«Шуточная» должна исполняться очень подвижно, широко и просто.

№ 36. «Прелюд» (Ges) А. Шаверзашвили. Мелодическое виртуозное произведение. При ис-

полнении отчетливо должно звучать основное мелодическое строение

(с этого начинается прелюд), которое в дальнейшем появляется в разных тональностях и является как бы лейтмотивом всего произведения.

Полноценное исполнение этого прелюда связано с определенными техническими трудностями. Для их преодоления необходимо изучение прелюда разными приемами и соответствующими упражнениями. С учетом возможностей технического аппарата учащегося индивидуально должна быть подобрана аппликатура (нами предлагается несколько вариантов).

№ 37. «Прелюд» А. Баланчивадзе спокойное, интимного характера лирическое произведение, в котором автор как бы старается не выявлять до конца своего настроения. Предельно кантиленными должны быть как мелодия, так и бас. Исполнение этого прелюда должно выделяться непосредственностью, без всякого лишнего пафоса.

№ 38. «Всадники» Н. Габуния интересное произведение как с педагогической точки зрения, так и с точки зрения художественных достоинств. В пьесе прекрасно передана картина скачек, достигаемая подбором соответствующего музыкального материала и его своеобразной разработкой. Необыкновенная легкость (стремительный бег коней), которая временами нарушается акцентированными звуками (замах хлыстом)

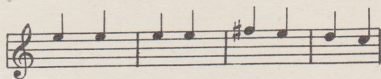
достигает отчетливого резкого звучания

и переходит в звонкую грузинскую народную песню

а за тем следует постепенное ослабление звучания (всадники удаляются) — все это представлено в единой цельности. При исполнении убедительно должна быть передана цельность пьесы. Было бы хорошо разучивать разными вариантами тот отрывок пьесы, в который влетена народная песня (напр.: 1) отдельно разучить только песню

2) добавить к этой мелодии левую руку, 3) предусмотренный для правой руки материал разучить обеими руками, т. е. мелодию — в четвертных нотах — исполнить правой рукой, а шестнадцатые — левой)

№ 39. «Танец» А. Баланчивадзе очень интересное произведение. Использована народная песня, интонационное и ритмическое изменение которой придает произведению оригинальный музыкальный облик. Эта народная песня сама по себе имеет минорное звучание, автор же разрабатывает ее в основном в мажоре, чем достигает больше блеска. Переход же моментами в минор прибавляет

красочность пьесе. Фактура средней части «танца» отличается от фактуры I и III частей. Исполнение этой II части должно быть несколько свободным, своевольным, сохраняя при этом ее четкий ритмический рисунок. Быстрое восхождение (которое до стигается гаммообразными пассажами в разных регистрах) является переходом в кульминационную III часть пьесы, звучание которой должно быть ярким и блестящим. Исполнение этого произведения представляет для ученика сложную и ответственную задачу.

№ 40. Прелюд «В Гурни» Н. Мамисашвили довольно сложное и интересное произведение, которое выделяется авторским почерком своеобразным гармоническим языком. Прелюд построен на грузинских интонациях и в нем мастерски используются элементы криманчули. Данные на фоне криманчули аккорды (такты 9, 10 и т. д.) должны быть исполнены певучим, красивым звуком. Исполнить этот прелюд учащийся может лишь в том случае, если он уже обладает зрелостью музыкального мышления, вкусом и достаточной технической подготовкой.

ცნობილია, რომ ქართული (როგორც ხალხური, ისე პროფესიული) მუსიკისათვის ძირითად და მამასათავებელი კილოებია—ოინური, მიქსოლიდიური, ეოლიური, დორიული, ფრიგიული, და ნაწილობრივ ლოლიური. რაც შეეხება პიოზოფიციულს, ძალიან იშვიათად გამოიყენება.

მუსიკალურ ნაწარმოებებში კილოთა დადგენისათვის უნდა გვახსოვდეს: 1) ყოველი ოინური კილო თავისი ბგერათა მწკრივით ზუსტად იმსხვევჯა მაჟორის ბგერათა მწკრივს და მათ აქვთ ერთნაირი საგასაღებო ნიშნები. 2) ყოველი ოინური კილოს ბგერათა მწკრივის ყოველი ბგერადან (საფეხურიდან) წარმოიქმნება ახალი კილო (ვევლისხმობთ მხოლოდ იმ კილოებს, რომელზედაც ზემოდ ვეკონდა ლაზარაკი) და მასაც ექნება იგივე საგასაღებო ნიშნები რაც ოინურს.

ნაწარმოებებში რომ კილო დავადგინოთ, უნდა დავაზუსტოთ ტონიკური ბგერები (რითაც იწყება და მთავრდება ნაწარმოები)¹ და ეს ტონიკური ბგერა მოვეძებნოთ იმ ოინური კილოს ბგერათა მწკრივში, რომელსაც ექნება იგივე საგასაღებო ნიშანი, რაც მოცემულ ნაწარმოებს. ამ ბგერადან (საფეხურიდან) აგებული კილო იქნება ამ ნაწარმოებში დასადგენი კილო. (მაგ.: თუ ნაწარმოებში მოცემულია საგასაღებო ნიშანი — ფა#, დო # მაშინ უნდა ავიღოთ ოინური კილო D და ვთქვათ, ბგერა ლა—დან (V საფეხური) ავაგოთ ბგერათა თანმიმდევრობა—მივიღებთ ახალ კილოს მიქსოლიდიურ A-ს, იგივე ფა #, დო # და ა. შ.).

ყოველივე ზემოაღნიშნულის ნათესაყოფად ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ვიძლევი ზოგიერთ ოინურ კილოს — მასში შემავალი კილოების ჩვენებით.

¹ ზოგიერთ შრომაში ეს კილო იხსენიება, როგორც ლკრიული კილო.

² ვარდა ამ საერთოში, ისინი სრულიად განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან (ს.ევე, ეოლიური კილო და ბუნებრივი მინორი). ამისათვის საკმარისია გაეცნოთ თუნდაც საფეხურებს მხოლოდ ლაზარაკის, კილოში VII საფეხური შეიძლება ნებისმიერი მიმართულებით მოძრაობდეს, მაჟორში ის ალბათი მიმართულებით მოძრაობს და ვადაწყდება ტონიკურს. აგრეთვე, თუ მაჟორში აქცენტრებულია I—IV—V საფეხურების ურთიერთ მიჯიდლობა, კილოსათვის დამახასიათებელია —VI—VII—II—I და სხვა.

³ არს გამოწვალის შემთხვევები, როცა ნაწარმოები იწყება და მთავრდება სხვადასხვა კილოებით (მაგ. კრებულში მოთავსებული ო. თაქთაქიშვილის პეტიკობა), ანდა საერთოდ ნაწარმოები შეიძლება მოცემულ იყოს ქრომატიზირებულ ტონიკებში (ნ. ვახუშტის „მხედრები“) და სხვა.

Известно, что в грузинской (как народной так и профессиональной) музыке основными характерными ладами являются — ионийский, миксолидийский, эолийский, дорийский, фригийский и частично лидийский. Что касается гипофригийского¹ — этот лад редко употребляется.

Для определения ладов в музыкальных произведениях нужно помнить:

1) каждый ионийский лад своим звукорядом в точности совпадает со звукорядом мажора и у обоих имеются одинаковые ключевые знаки²;

2) с каждого звука (ступени) из звукоряда ионийских ладов возникает новый лад (имеются в виду только вышеуказанные лады), который имеет те же ключевые знаки, что и ионийский.

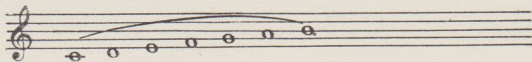
Для установления лада в произведении нужно уточнить тонические звуки (которыми начинается и кончается произведение)³ и определить их место в звукоряде того ионийского лада, который имеет те же ключевые знаки что и данное произведение. Лад, построенный с этого звука (ступени) и будет ладом, в котором написано данное произведение. (Напр.: если в произведении даны ключевые знаки фа #, до #, тогда в ионийском ладе D надо, допустим, со звука ля (V ступень) — построить последовательность звуков и получить новый лад миксолидийский A, с теми же фа #, до # и т. д.).

Для наглядности в прилагаемой ниже таблице даны некоторые ионийские лады с указанием в них входящих ладов.

¹ В некоторых трудах этот лад именуется локрийским.

² В остальном они полностью отличаются друг от друга (также, как эолийский лад и натуральный минор). Для этого достаточно вспомнить хотя бы тяготение ступеней. К примеру, в ладах VII ступень может двигаться в любом направлении, а в мажоре она тянется вверх и разрешается в тонiku. Также — если в мажоре акцентируется взаимотяготение I—IV—V ступеней, то для ладов характерно VI—VII—II—I, и т. д.

³ Бывают и исключения, когда произведение начинается и кончается в разных ладах (к примеру помещенная в сборнике пьеса «Берикаоба» От. Тактакишвили), или же — произведение дано в хроматизированных тониках («Всадники» Н. Габунии) и т. д.

II სვეურნი
 ступень

დორიული
 дорийский -d

III — "

ფრიგიული
 фригийский -e

IV — "

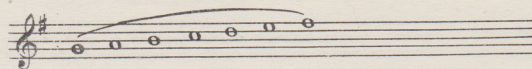
ლიდიური
 лидийский F

V — "

მიქსოლიდიური
 миксолидийский G

VI — "

ეოლიური
 эолийский -a

იონიური
 ИОНИЙСКИЙ G

III სვეურნი
 ступень

დორიული
 дорийский -a

III — "

ფრიგიული
 фригийский -h

IV — "

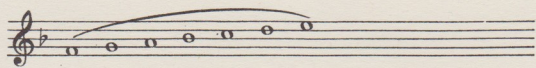
ლიდიური
 лидийский C

V — "

მიქსოლიდიური
 миксолидийский D

VI — "

ეოლიური
 эолийский -e

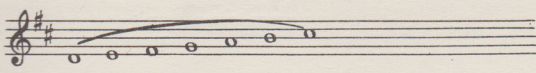
II	საფეხური ступень		დორიული дорийский	-g
----	---------------------	--	----------------------	----

III	"		ფრიგიული фригийский	-a
-----	---	--	------------------------	----

IV	"		ლიდიური лидийский	B
----	---	--	----------------------	---

V	"		მიქსოლიდიური миксолидийский	C
---	---	--	--------------------------------	---

VI	"		ეოლიური эолийский	-e
----	---	--	----------------------	----

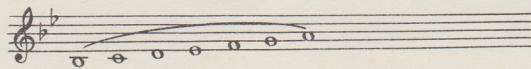
II	საფეხური ступень		დორიული дорийский	-e
----	---------------------	--	----------------------	----

III	"		ფრიგიული фригийский	-fis
-----	---	--	------------------------	------

IV	"		ლიდიური лидийский	G
----	---	--	----------------------	---

V	"		მიქსოლიდიური миксолидийский	A
---	---	--	--------------------------------	---

VI	"		ეოლიური эолийский	-h
----	---	--	----------------------	----

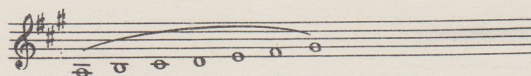
II სავსე სტუპენი
დორიული დორიისკი -c

III " ფრიგიული ფრიგიისკი -d

IV " ლიდიური ლიდიისკი Es

V " მიქსოლიდიური მიქსოლიდიისკი F

VI " ეოლიური ეოლიისკი -g

იონიური იონიისკი A

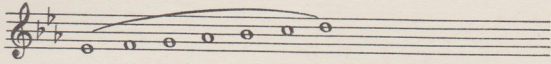
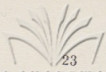
II სავსე სტუპენი
დორიული დორიისკი -h

III " ფრიგიული ფრიგიისკი -cis

IV " ლიდიური ლიდიისკი D

V " მიქსოლიდიური მიქსოლიდიისკი E

VI " ეოლიური ეოლიისკი -fis

იონიური
ИОНИЙСКИЙ

საქართველო
საქართველოს
ეს

II — ხვეწური
ступень

დორიული
дорийский

-f

III —

ფრიგიული
фригийский

-g

IV —

ლიდიური
лидийский

As

V —

მიქსოლიდიური
миксолидийский

B

VI —

ეოლიური
эолийский

-c

იონიური
ИОНИЙСКИЙ

E

II — ხვეწური
ступень

დორიული
дорийский

-fis

III —

ფრიგიული
фригийский

-gis

IV —

ლიდიური
лидийский

A

V —

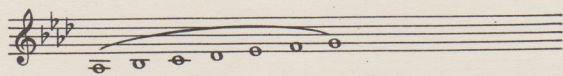
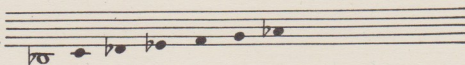
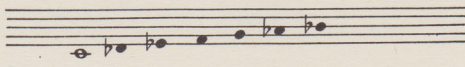
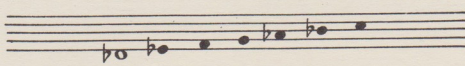
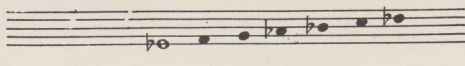
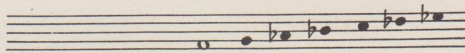
მიქსოლიდიური
миксолидийский

H

VI —

ეოლიური
эолийский

cis

	<p>იონიური ионийский As</p>
<p>II — სეკუნდო ступень</p> 	<p>დორიული дорийский b</p>
<p>III — "</p> 	<p>ფრიგიული фригийский c</p>
<p>IV — "</p> 	<p>ლიდიური лидийский Des</p>
<p>V — "</p> 	<p>მიქსოლიდიური миксолидийский Es</p>
<p>VI — "</p> 	<p>ეოლიური эолийский f</p>

ՁԵՐՈՒ 1 ՄԱՐՏ

Ըր. Յ. Յողոհյան

Մուզ. Մ. Միլորաճ

Marziale. ՁԵՐՈՒՆԵՐԻՆԵՐԸ Մարշեօբրանո

4 5 3 4

mp

mp

3 1 2 2 1 4

1 1 2

5 4 2

36995040
2007-11-10 10:00

pp

mp

p *mp*

mf

3

3

3

8

8

p *crsc.*

3

3

8

f

3

1

3

პიესა 2

მუს. ლ. შავერაშვილის

Муз. Л. Шаверашвили

Allegretto ცოცხლად. Живо.

mf non legato

mp

First system of musical notation. The right hand (treble clef) plays a melodic line with eighth notes and accents, marked with *f*. The left hand (bass clef) plays a bass line with chords and eighth notes, marked with *f*. The key signature has two flats and the time signature is 4/4.

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line with some rests and accents, marked with *f*. The left hand continues the bass line with chords and eighth notes, marked with *f*. The key signature has two flats and the time signature is 4/4.

Third system of musical notation. The right hand continues the melodic line with eighth notes and accents. The left hand continues the bass line with chords and eighth notes. The key signature has two flats and the time signature is 4/4.

Fourth system of musical notation. The right hand continues the melodic line with eighth notes and accents. The left hand continues the bass line with chords and eighth notes. The key signature has two flats and the time signature is 4/4. The word *simile* is written below the left hand.

Fifth system of musical notation. The right hand continues the melodic line with eighth notes and accents. The left hand continues the bass line with chords and eighth notes. The key signature has two flats and the time signature is 4/4. The word *accelerando* is written below the left hand.

ՀԵՅՅԹՈՒ 3 ՄԵՆՅՏ

Յղև. Ե. Ենեճճ

Մուզ. Ս. Նասիճ

Sostenuto. Գրչցճճճ. Տճրճճճ.

First system, measures 1-3. Treble clef, 3/4 time. Dynamics: *p*. Includes fingerings (3, 1, 2, 5, 4, 3, 5) and ornaments (ճճ *).

Second system, measures 4-7. Treble clef, 3/4 time. Dynamics: *f*. Includes fingerings (3, 4, 5, 3, 1, 2, 5, 3, 4, 3, 2, 1, 3) and ornaments (ճճ *).

Third system, measures 8-11. Bass clef, 3/4 time. Includes fingerings (5, 3, 4, 5, 1, 2, 3, 5) and ornaments (ճճ *).

Fourth system, measures 12-15. Treble clef, 3/4 time. Includes fingerings (4, 4, 3, 1, 5, 1, 2, 3, 4, 3, 2, 1) and ornaments (ճճ *).

5 3 4 1 2 3 3 5 1 5 3

5 4 5 * * * * 2 3 * 4

5 4 5 * * * * 2 3 * 4

1 > 2 1 3 4 5 2 1 3 4 5

p 1 3 2 5 1 3

1 3 2 5 1 3

3 5 1 3 2 1 5 1 3 2

2 * 3 1 2 * 3 1 * *

2 * 3 1 * *

4 2 1 3 4 5 1 2 3 4

1 2 3 4 5 6 1 2 3 4

1 2 3 4 5 6 1 2 3 4

p 1 2 3 4

2 1 3 4 5 3 2 1 3 2 1

1 2 3 4 5 1 2 3 4

1 2 3 4 5 1 2 3 4

1 3 2
cresc.
Ped *
Ped *
Ped *
Ped *
Ped *

f
Ped *
Ped *
Ped *
Ped *

Ped *
Ped *
Ped *
Ped *

mf
Ped *
Ped *
Ped *
Ped *

f
Ped *
Ped *
Ped *
Ped *

გომრეზონის ცეკვა 4 ტანეც დევისუქე

მუს. თ. თაქთაქიშვილის

Муз. О. Тактакишвили

Allegretto. ცოცხლოდ. Живо.

p dolce

მე * მე * მე *

მე * მე * მე * მე *

მე * მე * მე * მე *

მე * მე * მე *

პრელუდი 5 პრელიუდი

„სტუმრად ჩიტუნებითაჲ“

„В ГОСТЯХ У ПТИЦ“

Муз. Н. Мамисашვილი

მუს. ნ. მამისაშვილის

Allegro. ჩქარა. Скоро.

The musical score is written for piano and bass. It consists of five systems of two staves each. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The tempo is marked 'Allegro. ჩქარა. Скоро.'.

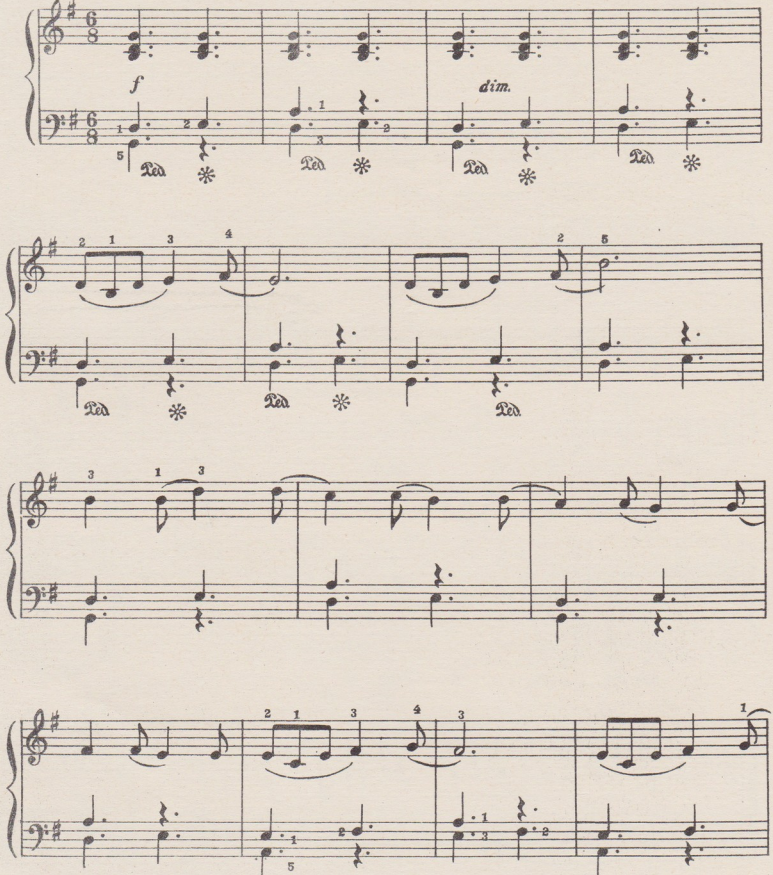
- System 1:** Starts with a piano introduction. The right hand has a melody with eighth notes, and the left hand has a bass line with dotted rhythms. Dynamics include *mf leggiero*. There are fingerings like '5' and '2' and articulation marks like 'p' and '*'. The system ends with a repeat sign.
- System 2:** Continues the melody. Dynamics include *mp*. There are fingerings like '5' and '2' and articulation marks like 'p' and '*'. The system ends with a repeat sign.
- System 3:** Features more complex rhythmic patterns. Dynamics include *mp*. There are fingerings like '5', '2', '1', '3-5', and '2-4'. There are articulation marks like 'p' and '*'. The system ends with a repeat sign.
- System 4:** Continues with similar rhythmic patterns. Dynamics include *mp*. There are fingerings like '2-3', '5', and '2'. There are articulation marks like 'p' and '*'. The system ends with a repeat sign.
- System 5:** The final system. Dynamics include *poco rit*. There are fingerings like '5' and '2'. There are articulation marks like 'p' and '*'. The piece concludes with a final chord.

ტარანტელა 6 ТАРАНТЕЛЛА

შოხ. ს. ნახიძის

Муз. С. Насидзе

Allegretto. ცოცხლად. Живо.

The musical score is written for piano and bass. It consists of four systems of music. The first system shows the beginning with a forte (*f*) dynamic and a *dim.* (diminuendo) marking. The second system includes fingerings 2, 1, 3, 4 in the right hand and 5, 2, 1, 2 in the left hand. The third system includes fingerings 3, 1, 3 in the right hand. The fourth system includes fingerings 2, 1, 3, 4, 3, 1 in the right hand and 5, 1, 2, 3, 2 in the left hand. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

System 1: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand begins with a five-measure rest, then plays a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The left hand plays a steady accompaniment of quarter notes: G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2. There are decorative symbols (flourishes) under the left hand notes.

System 2: Treble clef. The right hand continues with eighth notes: C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. The left hand continues with quarter notes: G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2. A *smile* marking is present under the left hand. Fingerings are indicated: 3 (1) 2 5 3 (2) 3 4 3.

System 3: Treble clef. The right hand plays eighth notes: C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3, C3. The left hand continues with quarter notes: G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2. Fingerings are indicated: 2 1 3 4 3.

System 4: Treble clef. The right hand plays eighth notes: C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2. The left hand continues with quarter notes: G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2. A *smile* marking is present under the left hand. Fingerings are indicated: 3 1 5 3 (2) 3 4 3.

System 5: Treble clef. The right hand plays eighth notes: C2, B1, A1, G1, F#1, E1, D1, C1. The left hand continues with quarter notes: G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2, G3, B2. A *fp* marking is present. Fingerings are indicated: 2 1 2 1 4 3 2 3 4 5 1 1 3 5 1 3.

Musical notation for the first system, including treble and bass staves with notes, rests, and dynamic markings like *dim.* and *mf*.

Musical notation for the second system, including treble and bass staves with notes, rests, and dynamic markings like *p* and *mf*.

Musical notation for the third system, including treble and bass staves with notes, rests, and dynamic markings like *cresc.* and *mf*.

Musical notation for the fourth system, including treble and bass staves with notes, rests, and dynamic markings like *mf*.

Musical notation for the fifth system, including treble and bass staves with notes, rests, and dynamic markings like *f* and *simile*.

მთაბი 7 В ГОРАХ

მუხ. თ. თაქთაიშვილის

Муз. О. Тактакишвили

Allegro. ჩქარო. Скоро.

The musical score is written in G major and 2/4 time. It consists of four systems of two staves each. The first system begins with a treble clef and a middle C, followed by a bass clef. The second system starts with a bass clef and a middle C, followed by a treble clef. The third system starts with a bass clef and a middle C, followed by a treble clef. The fourth system starts with a treble clef and a middle C, followed by a bass clef. Dynamics include *mf*, *pp*, and *f*. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and ornaments.

First system of a piano score. The right hand plays a melodic line with eighth notes and quarter notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment. The system concludes with a double bar line and a fermata over the final note.

Second system of the piano score. The right hand continues the melodic line with eighth notes. The left hand accompaniment features a mix of quarter and eighth notes. The system ends with a double bar line and a fermata.

Third system of the piano score. The right hand has a melodic line with some rests. The left hand accompaniment includes a section marked *p* (piano) and *simile stacc.* (staccato). The system ends with a double bar line and a fermata.

Fourth system of the piano score. The right hand features a melodic line with eighth notes and rests. The left hand accompaniment consists of quarter notes and eighth notes. The system ends with a double bar line and a fermata.

Fifth system of the piano score. The right hand plays a continuous eighth-note accompaniment. The left hand accompaniment includes a section marked *stacc.* (staccato). The system ends with a double bar line and a fermata.

Sixth system of the piano score. The right hand continues with an eighth-note accompaniment. The left hand accompaniment includes a section marked *pp* (pianissimo). The system ends with a double bar line and a fermata.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) plays a series of eighth notes, starting with a half rest. The left hand (bass clef) plays a long, sustained chord with a fermata, marked with a dynamic of *mf*. The system concludes with a dynamic of *f*.

Second system of musical notation. The right hand plays a melodic line of eighth notes. The left hand plays a rhythmic accompaniment of eighth notes. The system is marked with a dynamic of *pp*.

Third system of musical notation. The right hand continues the melodic line with some grace notes. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is marked with a dynamic of *p*.

Fourth system of musical notation. The right hand plays a sustained chord with a fermata. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is marked with a dynamic of *p*.

Fifth system of musical notation. The right hand plays a sustained chord with a fermata. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is marked with a dynamic of *p*.

Sixth system of musical notation. The right hand plays a melodic line with fingerings 4, 5, 4, 3, 1-5, and 2. The left hand plays a sustained chord with a fermata. The system is marked with a dynamic of *mp* and *p rit.*

190903040
1909030

simile

ff

subito p

cresc.

f

First system of musical notation, consisting of two staves (treble and bass clef). The music is in G major and 4/4 time. It features a steady eighth-note accompaniment in the bass and a more complex melodic line in the treble with various articulations.

Second system of musical notation, continuing the piece. The bass line remains consistent with eighth notes, while the treble line introduces some chromaticism and dynamic markings.

Third system of musical notation. The key signature changes to G minor (one flat) starting in the second measure of this system. The melodic line in the treble becomes more expressive with slurs and accents.

Fourth system of musical notation. It includes the instruction *poco a poco* in the first measure and *dim.* in the second measure. The music features a crescendo and then a decrescendo. A fermata is placed over the final note of the treble staff in the fourth measure.

Fifth system of musical notation. It includes the instruction *rit.* (ritardando) in the second measure and *mf* (mezzo-forte) in the third measure. The tempo marking *a tempo* appears above the treble staff in the third measure. The system concludes with a fermata and a final chord in the bass staff.

3 2 2 2 1 2 3 1 2 3 4

p *cresc.* simile

f *subito p*

simile

cresc.

p *p*

First system of a piano score. The right hand features a melodic line with slurs and accents, including a triplet of eighth notes. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics markings include *poco*, *a*, *poco*, and *cresc.*. Fingerings 4, 1, 5, and 3 are indicated above the right hand. The system concludes with a double bar line.

Second system of the piano score. The right hand continues the melodic line with various articulations. The left hand accompaniment remains consistent. The system ends with a double bar line.

Third system of the piano score. The right hand has a more active melodic line. The left hand accompaniment includes some chords. Dynamics markings include *p* and *simile*. The system ends with a double bar line.

Fourth system of the piano score. The right hand features a melodic line with slurs. The left hand accompaniment includes chords and single notes. Dynamics markings include *f*. The system ends with a double bar line.

Fifth system of the piano score. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand accompaniment includes chords and single notes. Dynamics markings include *mf* and *simile*. The system ends with a double bar line.

System 1: Treble clef, bass clef. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. The bass staff contains a bass line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth.

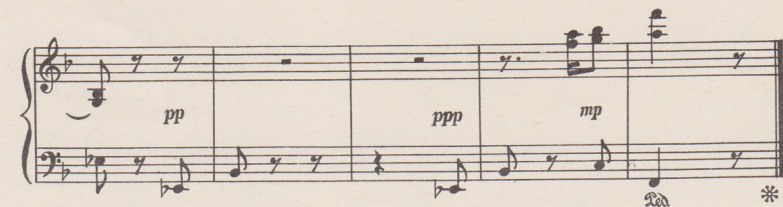
System 2: Treble clef, bass clef. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. The bass staff contains a bass line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth.

System 3: Treble clef, bass clef. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. The bass staff contains a bass line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth.

System 4: Treble clef, bass clef. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. The bass staff contains a bass line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. Fingerings are indicated: 3 5, 1 3 5, 2.

System 5: Treble clef, bass clef. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. The bass staff contains a bass line with a slur over the first two measures and a fermata in the fourth. Dynamics are indicated: *pp*, *ppp*, *mp*. A double bar line is present at the end of the system, followed by a fermata and an asterisk.

ՁԵՐՈՒՄ 10 ՎՈՒՇՈՔ

Պյո. Ե. Նանյով

Муз. С. Насидзе

Allegro. Ինչո՞ւր. Տորո.

The musical score consists of five systems of piano accompaniment. Each system contains two staves (treble and bass clef) with notes, rests, and fingerings. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo and mood are marked 'Allegro. Ինչո՞ւր. Տորո.'.

System 1: Treble clef has notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. Bass clef has notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. Fingerings: (3 1), (3 1), (5 1), 2, 4 1, 3 1. Pedal marks: 3 1, 3 1, *, 2 1, 4 1, *

System 2: Treble clef has notes A4, B4, C5, B4, A4, G4. Bass clef has notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. Fingerings: 3 1, 3 1, 3 1, (3 1), (3 1). Pedal marks: 2 1, 2 1, *, (1 3), 1 3, *

System 3: Treble clef has notes B4, C5, B4, A4, G4. Bass clef has notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. Fingerings: 2 1, (3 1), 4 1, 3 1. Pedal marks: 2 1, 2 1, *, 4 1, 4 1, *

System 4: Treble clef has notes C5, B4, A4, G4. Bass clef has notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. Fingerings: 2 1, (3 1), 5 2, 4 1, 3 1, 5 2. Pedal marks: (3) 1, 4 1, (3) 4, *, 2, (8) 2, *

System 5: Treble clef has notes B4, A4, G4. Bass clef has notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. Fingerings: 3 2, 2 1, 2 1. Dynamics: *p*, *cresc.*. Pedal marks: 2 1, 2 1, *, 2 1, 2 1, *

ՆՄԵՐՈՒՄ 11 ԻՂՐԱ Վ ՄՅԱԿ

Յղ. Յ. ԴԱՅԻՏԱՎԻԼԻ

Մուզ. Մ. ԴԱՎԻՏԱՎԻԼԻ

Allegro con moto. Էջանի Յոճհանովոս. Скоро, с движением.

The musical score is written for piano and consists of five systems. Each system contains two measures of music. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/4. The piece is marked *Allegro con moto*. The first system begins with a forte (*f*) dynamic. The second system includes fingering numbers (1, 2, 3) and accents. The third system continues the rhythmic pattern. The fourth system features a *dim.* (diminuendo) marking. The fifth system concludes with a *mf cantabile* marking and a *a tempo.* instruction. The score includes various musical notations such as triplets, slurs, and dynamic markings.

1 2 1

2a *

2a *

2a *

2a *

2a *

2a *

2a *

2a *

1 2 1

2a *

2a *

2a *

2a *

3 1 3 1 3 3 3

2a *

2a *

2a *

2a *

3 3 3 3 3 3 4 1 3

2a *

2a *

2a *

2a *

საკრემო 12 სკერცო

მუს. ა. შვეტაშვილის

მუს. ა. შავერავილი

Presto. სწრაფად. Быстро.

The musical score is written for piano and consists of four systems. The first system is marked *mf* and the third system is marked *mp*. The score includes various musical notations such as triplets, slurs, and fingering numbers (1-5). There are also decorative symbols (two stylized 'მ' characters) and asterisks below the notes in several places.

147050-40
 30251701000

System 1: Treble clef, right hand. Measures 1-3. Fingerings: 1, 3, 2, 1, 5, 3. Dynamics: *sf*. Bass clef, left hand. Measures 1-3. Fingerings: 2, 1, 2, 1. Includes a fermata over the first measure and a crescendo hairpin.

System 2: Treble clef, right hand. Measures 4-6. Fingerings: 1, 4, 3, 2, 4, 1. Bass clef, left hand. Measures 4-6. Fingerings: 2, 1, 2, 1. Includes a fermata over the first measure and a crescendo hairpin.

System 3: Treble clef, right hand. Measures 7-10. Fingerings: 4, 3, 2, 1, 4, 3, 2, 1, 4, 3, 2, 1, 4, 2, 1. Dynamics: *subito p*. Bass clef, left hand. Measures 7-10. Fingerings: 1, 1, 3, 1, 2, 5. Includes a fermata over the first measure.

System 4: Treble clef, right hand. Measures 11-14. Fingerings: 4, 3, 4, 1, 3, 1, 2, 1, 3. Bass clef, left hand. Measures 11-14. Fingerings: 5, 1, 1, 1, 1, 2. Includes a fermata over the first measure and a crescendo hairpin.

mp

sf

p

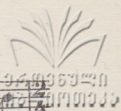
ԾՆՆՈՒ 13 ՄԱՇԻԿ

Ձեռն. Բ. Ձեռնարան ԵՍ

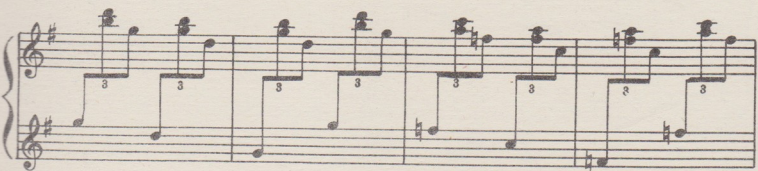
Մուզ. Ա. Մաչավարյան

Allegro. Բյարձ. Տորո.

The musical score is written for piano and consists of four systems of music. Each system is in G major and 2/4 time. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and includes fingering numbers (3 2, 4 3) and performance markings such as 'smile'. The second system continues with piano dynamics. The third system introduces mezzo-forte (*mf*) dynamics. The fourth system concludes with mezzo-forte dynamics and a 3/4 time signature change at the end.

simile *And*

16995040
6867110000

Musical score system 1, featuring a grand staff with treble and bass clefs. The music is in G major and 3/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes and chords, while the left hand provides a bass line with eighth notes. The system concludes with a whole rest in the right hand and a quarter note followed by a quarter rest in the left hand.

Musical score system 2, featuring a grand staff with bass clefs. The music is in G major and 3/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes and chords, while the left hand provides a bass line with eighth notes. Dynamics include *mf* and *p*. The system concludes with a quarter note followed by a quarter rest in the right hand and a quarter note followed by a quarter rest in the left hand.

Musical score system 3, featuring a grand staff with bass clefs. The music is in G major and 3/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes and chords, while the left hand provides a bass line with eighth notes. Dynamics include *p*. The system concludes with a quarter note followed by a quarter rest in the right hand and a quarter note followed by a quarter rest in the left hand.

Musical score system 4, featuring a grand staff with bass clefs. The music is in G major and 3/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes and chords, while the left hand provides a bass line with eighth notes. Dynamics include *pp* and *p*. The system concludes with a quarter note followed by a quarter rest in the right hand and a quarter note followed by a quarter rest in the left hand.

Musical score system 5, featuring a grand staff with treble and bass clefs. The music is in G major and 3/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes and chords, while the left hand provides a bass line with eighth notes. Dynamics include *p* and *pp*. The system concludes with a quarter note followed by a quarter rest in the right hand and a quarter note followed by a quarter rest in the left hand. There are decorative symbols at the bottom of the page.

პიესა 14 პრელოდ

მუს. ა. შავერავის

Муз. А Шаверашвили

Tempo di Valse. ვალსის ტემპი. В темпе вальса.

mp

cresc. *cresc.*

cresc. *mf (rit.)*

a tempo

p

cresc.

simile

cresc.

f

3 1 4

3 1 4

dim.

rit.

a tempo

p

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef with a key signature of three sharps and a common time signature. The treble staff contains a melodic line with a long slur, and the bass staff contains a harmonic accompaniment.

Second system of musical notation, including dynamic markings *mf* and *dim.* and performance instructions like *v* and *p*.

Third system of musical notation, including dynamic markings *mp* and *dim.* and performance instructions like *v* and *p*.

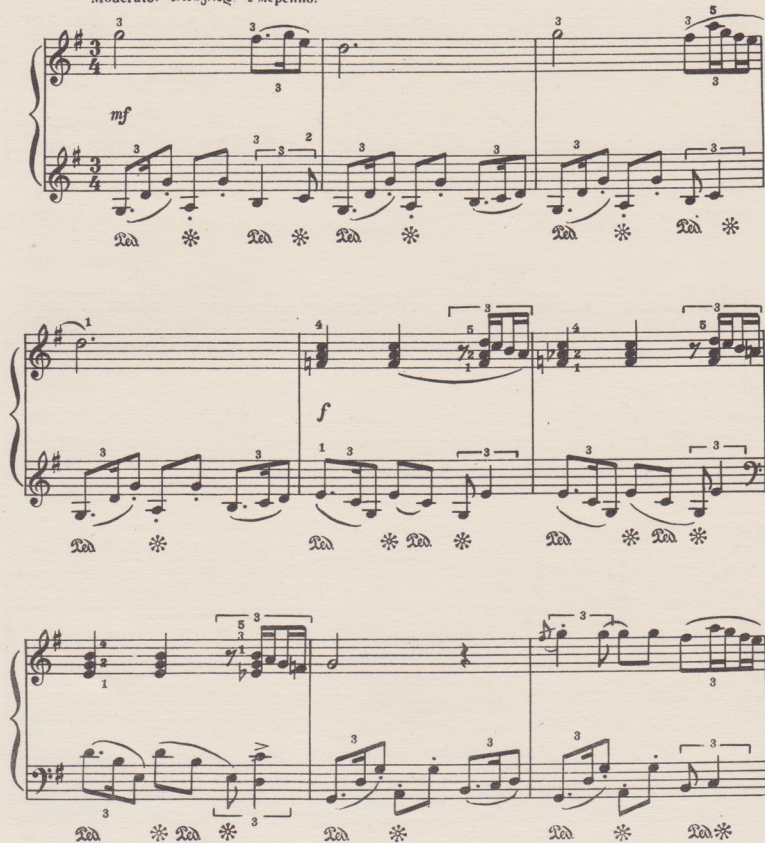
Fourth system of musical notation, including dynamic markings *p* and *rit.* and performance instructions like *v* and *p*.

პიესა 15

მუს. პ. დავითაშვილის

Муз. М. Давиташвили

Moderato. ზომიერად. Умеренно.

mf

f

და * და * და * და * და * და *

და * და * და * და * და * და *

და * და * და * და * და * და *

5 3 2 3 3

Poco

3 3 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3

poco

3 3 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3

cresc.

3 3 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3

ff

3 3 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3

f

3 3 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3

System 1: Treble clef with chords and triplets. Bass clef with triplets and slurs. Performance markings include accents and asterisks.

System 2: Treble clef with a whole note and a triplet. Bass clef with triplets and slurs. Performance markings include *mf*, accents, and asterisks.

System 3: Treble clef with chords and a triplet. Bass clef with triplets and slurs. Performance markings include *mp*, accents, and asterisks.

System 4: Treble clef with eighth notes and slurs. Bass clef with triplets and slurs. Performance markings include asterisks.

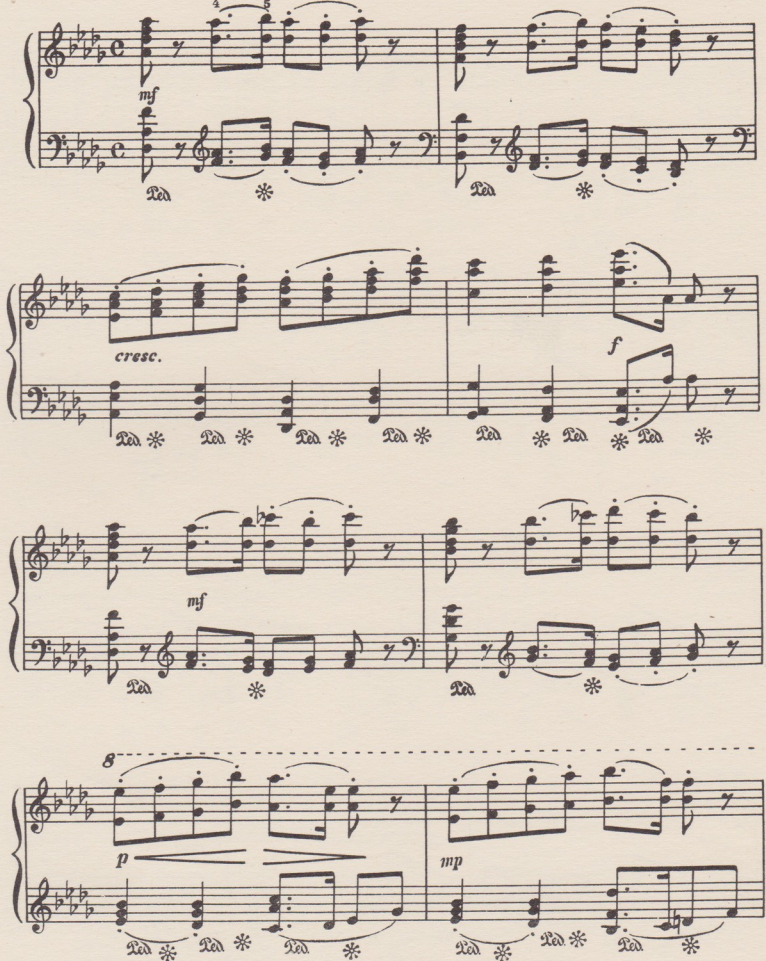
System 5: Treble clef with a whole note. Bass clef with triplets and slurs. Performance markings include *rit.*, *ppp*, and asterisks.

პრელუდი 16

მუს. თ. შავერზაშვილის

Муз. Т. Шаверзашвили

Marchiale. მარშისებურად. Маршеобразно.

The musical score consists of four systems of piano and bass staves. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is common time (C). The score includes various dynamics and markings:

- System 1:** Starts with a piano (*mf*) dynamic. The bass line features a rhythmic pattern of eighth notes with asterisks (*) and the letter 'მ' (m) below it. The piano line has chords with a slur and a fermata.
- System 2:** Features a crescendo (*cresc.*) and a forte (*f*) dynamic. The bass line continues with the 'მ' and '*' pattern. The piano line has chords with a slur and a fermata.
- System 3:** Returns to a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The bass line continues with the 'მ' and '*' pattern. The piano line has chords with a slur and a fermata.
- System 4:** Starts with a piano (*p*) dynamic, followed by a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The bass line continues with the 'მ' and '*' pattern. The piano line has chords with a slur and a fermata.

8

mf * * * *

8

* * * * *

mf

* * * *

* * * * *

8

f * * * * * *mf* *rall.*

Meno

p

*La ** *La ** *La ** *La **

cresc. *poco a poco*

*La ** *La ** *La ** *La **

mf

*La ** *La ** *La ** *La **

*La ** *La ** *La ** *La **

*La ** *La ** *La ** *La **

First system of a piano score. The right hand plays a melody with eighth notes and rests. The left hand plays a rhythmic accompaniment of eighth notes. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The time signature is 3/4. A dynamic marking *p* is present in the right hand. Below the staff, there are handwritten notes: *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* *

a tempo

Second system of the piano score. The right hand plays chords with eighth notes. The left hand plays a rhythmic accompaniment. A dynamic marking *mf* is present in the left hand. Below the staff, there are handwritten notes: *2da* * *2da* *

Third system of the piano score. The right hand plays chords with eighth notes. The left hand plays a rhythmic accompaniment. Dynamic markings *cresc.*, *f*, and *mf* are present. Below the staff, there are handwritten notes: *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* *

8

Fourth system of the piano score. The right hand plays chords with eighth notes. The left hand plays a rhythmic accompaniment. Dynamic markings *p* and *mp* are present. Below the staff, there are handwritten notes: *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* *

8

Fifth system of the piano score. The right hand plays chords with eighth notes. The left hand plays a rhythmic accompaniment. Below the staff, there are handwritten notes: *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* * *2da* *

8

mf

8

f

8

ff

ავლოიზი ჯიუცი 17 МЕЛОДИЧЕСКИЙ ЭТЮД

მუს. კ. თუმანიშვილისა

Муз. К. Туманишвили

Moderato. ზომიერად Умеренно

The musical score is presented in three systems, each with a piano (p) part on the left and a violin (v) part on the right. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 6/8.

- System 1:** The piano part begins with a triplet of eighth notes (fingerings 2, 1, 3) marked with a fermata. The violin part starts with a half note G4, followed by a quarter note F4, and a half note E4. Dynamics include *mf* and *espressivo*. The system concludes with the word "და" (Da) under the piano part and a star symbol under the violin part.
- System 2:** The piano part continues with a series of eighth notes. The violin part features a half note G4, a quarter note F4, and a half note E4. A triplet of eighth notes (fingerings 3, 1, 2) is marked with a fermata. The system concludes with "და" (Da) under the piano part and a star symbol under the violin part.
- System 3:** The piano part continues with eighth notes. The violin part features a half note G4, a quarter note F4, and a half note E4. The instruction *rosso a rosso* appears in the violin part. The system concludes with "და" (Da) under the piano part and a star symbol under the violin part.

cresc.

mp

simile

cresc. *molto*

Handwritten numbers and markings in the top right corner, including "41" and "410000".

First system of musical notation, featuring a treble clef with a key signature of two sharps and a bass clef with a key signature of one sharp. The music consists of chords and single notes.

Second system of musical notation, starting with a forte (*f*) dynamic. The bass line includes markings like "2a" and "*" under the notes.

Third system of musical notation, including markings for "a tempo", "rit.", and "poco a".

Fourth system of musical notation, including markings for "poco" and "dim.".

Fifth system of musical notation, starting with a pianissimo (*pp*) dynamic. The bass line includes markings like "2a", "*", and "2".

ქვერობი 18 ექსპოზიტი

ნომ. 8. ციციშვილის

Муз. Г. Ццишвили

Allegretto legiero. ცოცხლად. მსუბუქად. *Живо, легко*

ten. ten.

mf a tempo

p

rit.

Cantabile sostenuto

1) მკაფიოდ გამოუყვიო მელიდია, რომელიც კალის ზედა ხმაში.
Ярко выделите мелодию проходящую в верхнем голосе.

906940
906940

5 3 5 (b) (b)

mp

♩ * ♩ * ♩

Detailed description: This system contains the first four measures of the piece. The right hand features a melodic line with a trill in the first measure, followed by chords and eighth notes. The left hand provides a bass line with chords and eighth notes. Fingerings are indicated with numbers 3, 5, and 5. Dynamic marking is *mp*. There are two flats in the key signature.

3 4 5 2 3 5

f

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩

Detailed description: This system contains measures 5 through 8. The right hand continues with chords and eighth notes, including a trill in the eighth measure. The left hand has a steady bass line. Fingerings 3, 4, 5, 2, 3, and 5 are shown. Dynamic marking is *f*. There are two flats in the key signature.

rit. ten. ten.

mf a tempo

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩

Detailed description: This system contains measures 9 through 12. The right hand has a melodic line with a trill in the first measure. The left hand has a bass line with chords. Dynamic markings include *rit.*, *ten.*, and *mf a tempo*. There are two flats in the key signature.

(4)

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩

Detailed description: This system contains measures 13 through 16. The right hand features a melodic line with a trill in the first measure. The left hand has a bass line with chords. A fourth measure rest is indicated in the first measure of the system. There are two flats in the key signature.

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩

Detailed description: This system contains measures 17 through 20. The right hand has a melodic line with a trill in the first measure. The left hand has a bass line with chords. There are two flats in the key signature.

First system of musical notation. The right hand plays a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand plays a bass line with quarter notes and rests. Dynamics include *p*. Fingerings are indicated with numbers 1-5. There are asterisks and a double bar line symbol below the left hand staff.

Second system of musical notation. The right hand has chords and rests. The left hand features a triplet of eighth notes. Dynamics include *mp* and *marcato*. Fingerings are indicated with numbers 1-5. There are asterisks and a double bar line symbol below the left hand staff.

Third system of musical notation. The right hand has chords and rests. The left hand has a triplet of eighth notes. Dynamics include *p*. There are asterisks and a double bar line symbol below the left hand staff.

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a melodic line with slurs. Dynamics include *a tempo* and *f*. Fingerings are indicated with numbers 1-5. There are asterisks and a double bar line symbol below the left hand staff.

Fifth system of musical notation. The right hand has chords and rests. The left hand has a melodic line with slurs. Dynamics include *mf* and *mp*. Fingerings are indicated with numbers 1-5. There are asterisks and a double bar line symbol below the left hand staff.

პრელუდი 19 პრელუდი

„მალეშვილის პორტრეტი“

„ПОРТРЕТ ДЕВУШКИ“

მუს. ნ. მამისაშვილის

Муз. Н. Мамисашивили

Andantino. არც იხე ნელა. Не совсем медленно.

p *tranguilo*

mp

mp *ad libitum (poco più mosso)*

First system of a piano score. The right hand features a melodic line with fingerings 5, 2, 3, 4, and 2. The left hand has a bass line with a dynamic marking *d.* and a fermata. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Second system of a piano score. The right hand includes fingerings 3, 1, 3, 5, 1, and 3. The left hand has a dynamic marking *pp* and a *rit.* marking. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Third system of a piano score. The right hand has a dynamic marking *a tempo pp*. The left hand has a dynamic marking *pp*. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Fourth system of a piano score. The right hand includes fingerings 1, 3, 4, 5, and 8. The left hand has a dynamic marking *p*. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

ბერიკობა 20 ვერიკაოვა

მუს. მ. თაქთაქიშვილის

Муз. О. Тактакишвили

Allegro. ჩქარა. Скоро.

The musical score is written in 2/4 time and consists of four systems. The first system features a piano (pp) dynamic. The second system features a mezzo-piano (mp) dynamic. The third system features a mezzo-forte (mf) dynamic. The fourth system features a mezzo-forte (mf) dynamic. The score includes piano accompaniment in both hands and vocal lines with lyrics in Georgian and asterisks indicating specific notes.

ბერიკობა — ქართული ხალხური თეატრალაიზირებული სახეობა
 ვერიკაოვა — грузинское народное театрализованное представление.

First system of a piano piece. The right hand starts with a forte (*f*) dynamic, playing a melodic line with triplets and slurs. The left hand provides a steady accompaniment. The system concludes with a piano (*p*) dynamic marking.

Second system of the piano piece. The right hand continues with a melodic line featuring slurs and fingerings (1, 3, 1, 5, 4, 2, 5). The left hand accompaniment remains consistent.

Third system of the piano piece. The right hand features a complex melodic passage with slurs and fingerings. The left hand accompaniment continues.

Fourth system of the piano piece. The right hand has a highly technical melodic line with slurs and fingerings (3, 4, 2, 1, 3, 3, 1, 2). The left hand accompaniment continues.

Fifth system of the piano piece. The right hand concludes with a melodic line featuring slurs and fingerings (3, 3). The left hand accompaniment continues. The system ends with a piano (*p*) dynamic marking.

First system of a piano score. The right hand (treble clef) features chords and arpeggios, with a dynamic marking of *f*. The left hand (bass clef) plays a rhythmic accompaniment. Fingerings are indicated: 2 in the right hand and 1, 2, 3, 4, 5 in the left hand. The system concludes with a double bar line and a fermata over the final notes.

Second system of the piano score. The right hand continues with arpeggiated chords. The left hand maintains its accompaniment. The system ends with a double bar line and a fermata. The word "simile" is written below the left hand staff.

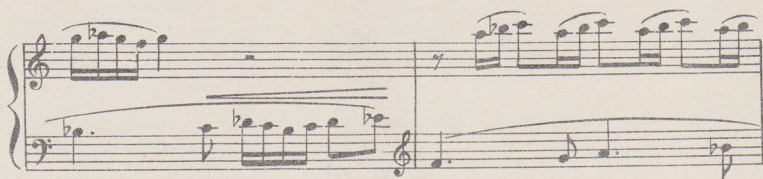
Third system of the piano score. The right hand features more complex arpeggiated patterns. The left hand accompaniment continues. The system concludes with a double bar line and a fermata.

Fourth system of the piano score. The right hand has a melodic line with some rests. The left hand accompaniment is more active. The system ends with a double bar line and a fermata.

Fifth system of the piano score. The right hand features a rapid, repetitive arpeggiated figure. The left hand accompaniment continues. The system concludes with a double bar line and a fermata. The word "simile" is written below the left hand staff.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The treble clef part includes fingerings 3, 5, 1, and 2. The bass clef part has a whole note chord.

Second system of musical notation, continuing the piece with similar rhythmic patterns in both staves.

Third system of musical notation, marked with *ff* (fortissimo) and *rit.* (ritardando). It includes dynamic markings and performance instructions like *rit.* and *rit.* with a fermata.

Fourth system of musical notation, marked with *ff* and *f*. It includes dynamic markings and performance instructions like *rit.* and *rit.* with a fermata.

Fifth system of musical notation, marked with *f*. It includes dynamic markings and performance instructions like *rit.* and *rit.* with a fermata.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) plays a melodic line with a key signature of two flats and a common time signature. The left hand (bass clef) plays a rhythmic accompaniment. The system is divided into three measures. The first measure contains the dynamic marking *rit* and an asterisk (*). The second measure contains *rit* and two asterisks (**). The third measure contains *rit* and two asterisks (**).

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line with a series of sixteenth notes. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is divided into two measures. The first measure contains the dynamic marking *simile rit*.

Third system of musical notation. The right hand features a complex melodic line with many sixteenth notes. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is divided into two measures.

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with fingerings 2, 1, 3, 5, 4, 1 indicated above the notes. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is divided into two measures. The first measure contains the dynamic marking *mp*.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with a *cresc.* (crescendo) marking and a *f* (forte) dynamic marking. The left hand continues the rhythmic accompaniment. The system is divided into three measures.

First system of a piano score. The right hand (treble clef) plays a series of chords and dyads, while the left hand (bass clef) plays a steady eighth-note accompaniment. The music is in a minor key.

Second system of the piano score. The right hand continues with chordal textures, and the left hand maintains the eighth-note accompaniment. The piece concludes with a fermata over the final chord.

Third system of the piano score. The right hand has a few chords before the staff becomes empty. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. A dynamic marking of *p* (piano) is present.

Fourth system of the piano score. The right hand plays chords, and the left hand continues with the eighth-note accompaniment. A dynamic marking of *p* (piano) is present.

Fifth system of the piano score. The right hand has a few chords before the staff becomes empty. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. Dynamic markings of *pp* (pianissimo) and *ff* (fortissimo) are present.

სახეჯვამ 21 ტანცევალნაია

მუს. 6 კუდაშვილის

Муз. Н. Гуднашвили

Allegretto. საკმაოდ ცოცხლად. Достаточно быстро.

46105740
242 00000000

First system of a piano score. The right hand features a melodic line with a 5-fingered triplet and a 4-fingered pair. The left hand provides a harmonic accompaniment. The system concludes with a dynamic marking of *f*. Fingerings 1, 2, 3, and 4 are indicated for the right hand.

Second system of the piano score. The right hand continues the melodic line with a 4-fingered pair and a 5-fingered note. The left hand accompaniment remains. The system ends with a dynamic marking of *f*. Fingerings 4 and 5 are indicated for the right hand.

Third system of the piano score. The right hand has a sustained chordal texture. The left hand accompaniment continues. The system begins with a dynamic marking of *ff*. Fingerings 1, 2, 3, and 4 are indicated for the left hand.

Fourth system of the piano score. The right hand features a melodic line with a 5-fingered note and a 3-fingered pair. The left hand accompaniment continues. The system begins with a dynamic marking of *p*. Fingerings 2, 3, and 4 are indicated for the right hand.

Fifth system of the piano score. The right hand has a melodic line with a 2-fingered pair, a 3-fingered pair, and a 4-fingered pair. The left hand accompaniment continues. Fingerings 2, 3, 4, and 5 are indicated for the right hand.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) plays a melody with eighth and quarter notes. The left hand (bass clef) plays a bass line with eighth and quarter notes. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. There are four measures in this system. Below the bass line, there are four pairs of decorative symbols, each followed by an asterisk: ♪ * ♪ * ♪ * ♪ *

Second system of musical notation. The right hand features a triplet of eighth notes in the third measure, with fingerings 2, 1, 3, 4, 5, 3 indicated above. The left hand continues with a bass line. There are five measures in this system. Below the bass line, there are five pairs of decorative symbols, each followed by an asterisk: ♪ * ♪ * ♪ * ♪ * ♪ *

Third system of musical notation. The right hand plays a melody with quarter and eighth notes. The left hand plays a bass line. The dynamic marking *mp* (mezzo-piano) is placed above the first measure of the right hand. There are six measures in this system. Below the bass line, there are six pairs of decorative symbols, each followed by an asterisk: ♪ * ♪ * ♪ * ♪ * ♪ * ♪ *

Fourth system of musical notation. The right hand has a triplet of eighth notes in the first measure (fingerings 3, 3, 3) and a half note in the second measure (fingering 5). The left hand plays a bass line. The dynamic marking *rit.* (ritardando) is placed above the first measure, and *pp* (pianissimo) is placed above the second measure. There are five measures in this system. Below the bass line, there are five pairs of decorative symbols, each followed by an asterisk: ♪ * ♪ * ♪ * ♪ * ♪ *

ლირიკული 22 ЛИРИЧЕСКАЯ

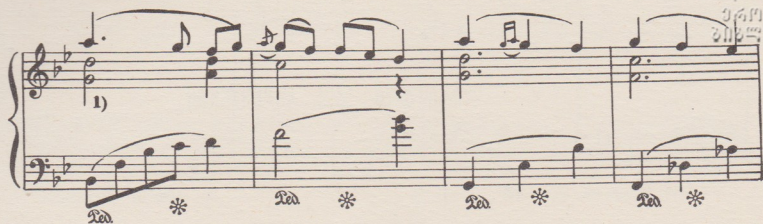
მუხ. შ. მშველიძის

Муз. Ш. Мшвेलидзе

Allegretto ცოცხლოდ. Живо.

ამ აქორდების აღება დასუსტებით arpeggiato-თი
 Возможно брать эти аккорды как arpeggiato

1)

♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

poco a poco *cresc.*

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

* ♩ * ♩ ♩ * ♩ ♩ *

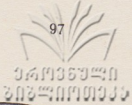
mf

♩ * ♩ * ♩ * ♩

* ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩

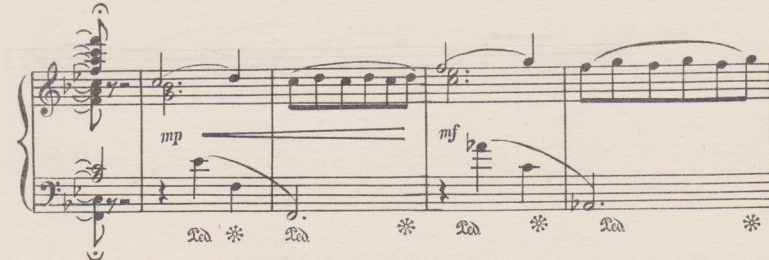

First system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The music features a melodic line in the upper staff and a more rhythmic accompaniment in the lower staff. There are several asterisks and decorative symbols below the lower staff.

Second system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat. Dynamics include *m. d. mf*, *m. g.*, *m. d.*, and *pp*. The music features a melodic line in the upper staff and a more rhythmic accompaniment in the lower staff. There are several asterisks and decorative symbols below the lower staff.

Third system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat. Dynamics include *mp* and *mf*. The music features a melodic line in the upper staff and a more rhythmic accompaniment in the lower staff. There are several asterisks and decorative symbols below the lower staff.

Fourth system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat. Dynamics include *p*. The music features a melodic line in the upper staff and a more rhythmic accompaniment in the lower staff. There are several asterisks and decorative symbols below the lower staff.

პიესა 23 პრელუდ

მუხ. მ. დავითაშვილის

Муз. М. Давиташвили

Moderato. ზომიერად Умеренно.

1 4 3

p dolce

შა * შა * შა *

შა * შა * შა *

f rit.

შა * შა * შა *

ten. ten.

6

a tempo p subito

შა * შა * შა *

2 ^{AV}

2a *

2a *

2a *

Piu vivo

2a *

2a *

2a *

2a *

2a *

2a *

cresc.

2a *

5 2 1

2a *

ff

2a *

2a *

2a *

Tempo I

rit. *pp*

2da * * * *

2da * * * *

ten. *rit.*

2da * * * *

a tempo

2da * * * *

p cantabile

2da * * * *

ფანდურული 24 პანდურული

პუნ. მ. ფარცხალაძის

Муз. М. Парцхаладзе

Allegretto. საკმაოდ ცოცხლად. Достаточно быстро.

მღ³ 1 5 3 2 * მღ * მღ *
 მღ * მღ³ * მღ * მღ *
 მღ * მღ * მღ * მღ *
 მღ * მღ * მღ * მღ *

ფანდური — ქართული ხალხური ინსტრუმენტი
 Пандура — Грузинский народный инструмент

3 4 5

* * * * *

* * * * *

4 1

f

1 2 3 4 5

* * * *

1 2 1 3 2 4

1 5

dim.

* * *

Meno ($\text{♩} = \text{♩}$)

1 2 1 2 3 3 *mf*

poco rit.

p molto cantabile

* * *

Musical notation system 1. Treble clef: 4 2 1, 2 1 2, 3 2 1. Bass clef: 1, 2, 1-2, 1 2. Fingerings: 1, 2, 1-2, 1 2. Performance markings: *mf*, *p*. Includes a watermark: 369069240 449490933.

Musical notation system 2. Treble clef: 1 5 4 3 3 1 2, (2 1 4 3 2 3 2 1 2), 4 3 2. Bass clef: 2, 1-2, 1, 2 1. Performance markings: *cresc.*, *mf*, *p*. Includes a watermark: 369069240 449490933.

Musical notation system 3. Treble clef: 2 3 4 3 1, 5 4, 5 4, 5 2 1, 2. Bass clef: 2 5, 1 4. Performance markings: *mf*, *p*. Includes a watermark: 369069240 449490933.

Musical notation system 4. Treble clef: 3, 3, 3, 3, 3. Bass clef: 3, 3. Performance markings: *poco rit.*, *accel. secco cresc.*. Includes a watermark: 369069240 449490933.

Musical notation system 5. Treble clef: 3, 3, 3, 3, 3. Bass clef: 3, 3. Performance markings: *mf*, *p*. Includes a watermark: 369069240 449490933.

8. $\frac{3}{4}$ 1 3 3 4 3 3 3 1 1 3 4 2 3 4

Tempo 1 ($\frac{3}{4}$)

2nd * 2nd * 2/5 1/5 1/4 2nd * 2nd *

2nd * mf 2nd * 2nd

* 2nd * 2nd * 2nd * 2nd *

2nd * 2nd * 2nd * 2nd * 2nd *

* 2nd 2nd * 2nd * 2nd * 2nd *

First system of musical notation. The upper staff contains a melodic line with eighth notes. The lower staff contains a piano accompaniment with eighth notes. A *cresc.* marking is present in the lower staff. Below the staves are rhythmic symbols: ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

Second system of musical notation. The upper staff continues the melodic line with fingering numbers 3, 1, 2, 4, 1, 5, 3, 4, 2. The lower staff includes a *f* dynamic marking and a triplet of eighth notes. Below the staves are rhythmic symbols: ♩ * ♩ * 1 5 ♩ *

Third system of musical notation. The upper staff includes fingering numbers 5, 1, 5, 4, 3, 4, 1, 3, 1. The lower staff includes a *dim.* marking and a triplet of eighth notes. Below the staves are rhythmic symbols: ♩ * ♩ * ♩ *

Fourth system of musical notation. The upper staff includes fingering numbers 4, 1, 3, 1, 2. A fermata is placed over the final measure of the system. The lower staff is empty.

Fifth system of musical notation. The upper staff includes a fermata over the first measure, followed by the tempo marking *poco rit*, and then *In tempo*. The lower staff includes a *ff* dynamic marking. Below the staves are rhythmic symbols: ♩ *

ზიზიანა 25 МИНИАТЮРА

მუს. შ. მილორავაძე

Муз. Ш. Милорава

Andantino. არც ისე ნელა. Не совсем медленно

Musical score for "Ziziana" (25 Miniatyura) by Shota Miloradze. The score is in 3/4 time, key of D major, and consists of four systems of piano accompaniment. The first system starts with a piano (*mp*) dynamic. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system includes a piano (*p*) dynamic marking. The fourth system concludes with a *poco cresc.* (poco crescendo) marking. The score features various musical notations including slurs, accents, and fingerings (1-5) for both hands. The bass line includes rhythmic patterns marked with "და" and asterisks.

Musical notation for the first system, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with eighth notes and a final sixteenth-note flourish. The bass clef contains a simple accompaniment. The word *cresc.* is written above the bass clef. Below the bass clef, there are three instances of the handwritten notation "2a" followed by an asterisk (*).

Musical notation for the second system. The treble clef features a melodic line with a *mp* dynamic marking and a *Tempo 1* instruction. The bass clef has a simple accompaniment. Below the bass clef, there are two instances of the handwritten notation "2a" followed by an asterisk (*).

Musical notation for the third system. The treble clef contains a melodic line with various fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and slurs. The bass clef has a simple accompaniment. Below the bass clef, there are two instances of the handwritten notation "2a" followed by an asterisk (*).

Musical notation for the fourth system. The treble clef contains a melodic line with fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and slurs. The bass clef has a simple accompaniment. Below the bass clef, there are two instances of the handwritten notation "2a" followed by an asterisk (*).

Musical notation for the fifth system. The treble clef contains a melodic line with fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and slurs. The bass clef has a simple accompaniment. The word *p* is written above the bass clef. Below the bass clef, there are three instances of the handwritten notation "2a" followed by an asterisk (*).

First system of a piano score. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings (2, 4, 7, 4, 5, 2). The left hand plays a steady eighth-note accompaniment. The system concludes with two vocal-like notes marked 'La' and an asterisk.

Second system of the piano score. The right hand continues with slurred passages and fingerings (5, 3, 4, 3). The left hand maintains the eighth-note accompaniment. The system ends with two vocal-like notes marked 'La' and an asterisk.

Third system of the piano score. The right hand includes a *cresc.* marking and complex slurred passages with fingerings (3, 5, 4, 1, 3, 5). The left hand continues the accompaniment. The system ends with four vocal-like notes marked 'La' and an asterisk.

Fourth system of the piano score. The right hand features a *rit.* marking and slurred passages with fingerings (8). The left hand continues the accompaniment. The system ends with six vocal-like notes marked 'La' and an asterisk. A dashed line indicates the start of a new section.

Fifth system of the piano score. The right hand includes a *p* marking and slurred passages with fingerings (8). The left hand continues the accompaniment. The system ends with six vocal-like notes marked 'La' and an asterisk. A dashed line indicates the start of a new section.

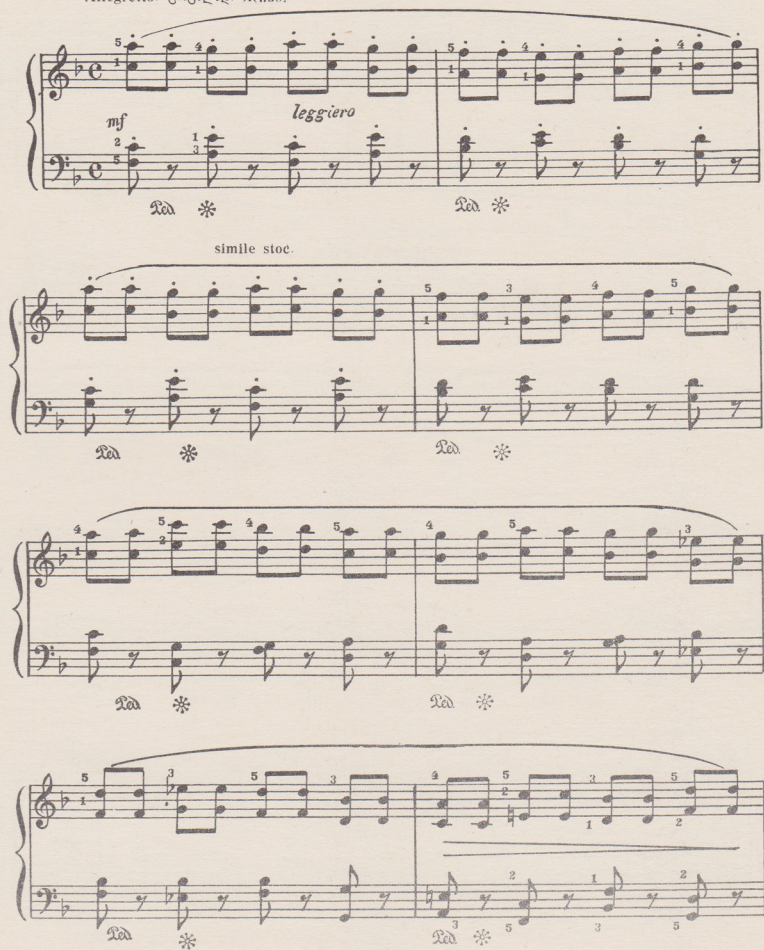
Sixth system of the piano score. The right hand includes a *dim. e rit.* marking and slurred passages with fingerings (8). The left hand continues the accompaniment. The system ends with six vocal-like notes marked 'La' and an asterisk. A dashed line indicates the start of a new section.

პიანო 26 ეტაპი

მუს. კ. თუმანიშვილას

Муз. К. Туманишвили

Allegretto. ცოცხლად Живо.

mf *leggiero*

simile stoc.

და *

და *

და *

და *

და *

და *

First system of musical notation. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The music consists of eighth-note chords in the right hand and eighth-note patterns in the left hand. Dynamic markings are *poco*, *a*, *poco*, and *dim.*. Below the bass staff, there are three instances of the Russian letter 'Л' followed by an asterisk (*).

Second system of musical notation. Similar to the first system, it features piano and bass staves with eighth-note chords and patterns. The right hand has some fingerings indicated (1, 2, 3, 4, 5). Below the bass staff, there are three instances of the Russian letter 'Л' followed by an asterisk (*).

Third system of musical notation. The right hand has fingerings 2, 3, 4, 5 indicated. Below the bass staff, there are two instances of the Russian letter 'Л' followed by an asterisk (*).

Fourth system of musical notation. The right hand has a *p* dynamic marking. Below the bass staff, there are three instances of the Russian letter 'Л' followed by an asterisk (*).

Fifth system of musical notation. The right hand has a *f* dynamic marking. Below the bass staff, there are two instances of the Russian letter 'Л' followed by an asterisk (*). Fingerings 1, 2, 3, 4, 5 are indicated in the bass staff.

First system of a musical score. The right hand (treble clef) features a melodic line with triplets and a final measure with a fermata. The left hand (bass clef) plays a rhythmic accompaniment with slurs and fingerings. A dynamic marking *p* is present in the second measure of the left hand. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Second system of the musical score. The right hand continues the melodic line with slurs and fingerings. The left hand maintains the accompaniment. A *cresc.* marking is placed between the two staves. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

Third system of the musical score. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings. The left hand plays a more active accompaniment with slurs and fingerings. A dynamic marking *f* is placed in the first measure of the left hand. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Fourth system of the musical score. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings. The left hand plays an accompaniment with slurs and fingerings. A dynamic marking *p* is placed in the first measure of the left hand. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

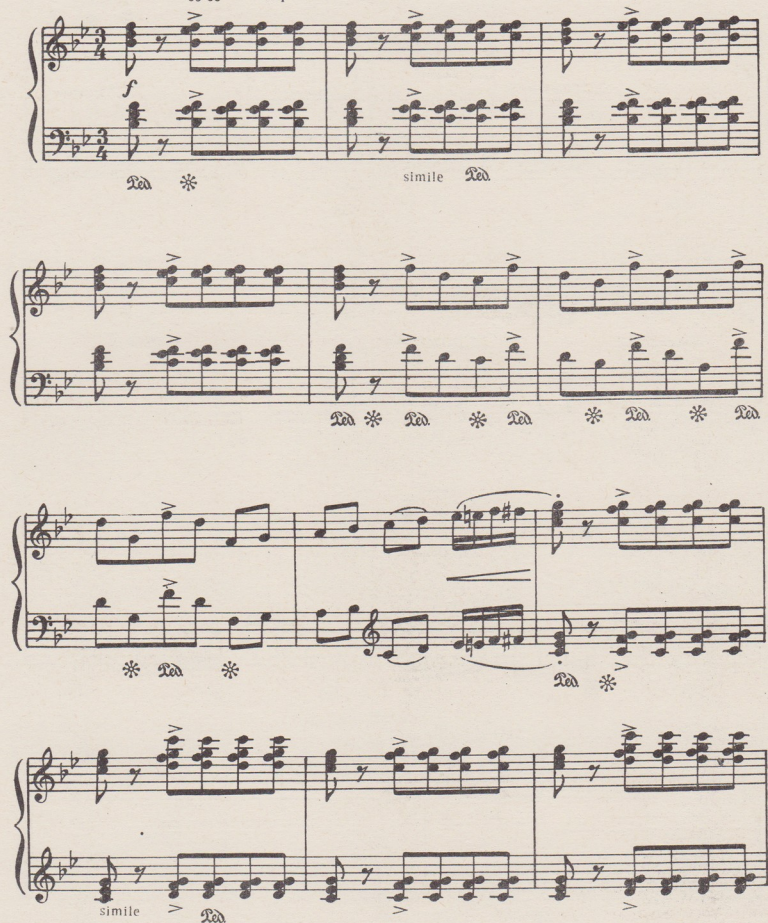
Musical score for piano, page 118. The score is in G major and 3/4 time. It consists of four systems of music. The first system has a treble clef staff with a key signature of one sharp and a bass clef staff. The first two measures of the first system are marked *poco a poco* and the last two are marked *cresc.*. The second system has a treble clef staff with a key signature of one sharp and a bass clef staff. The first two measures are marked *ff* and the last two are marked *ff*. The third system has a treble clef staff with a key signature of one sharp and a bass clef staff. The first two measures are marked *f* and the last two are marked *mf*. The fourth system has a treble clef staff with a key signature of one sharp and a bass clef staff. The first two measures are marked *f* and the last two are marked *mf*. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

სწავრაბი იშვანიხე 28 ГОСТИ РАСХОДЯТСЯ

მუს. ა. მაჭავარიანის

Муз. А. Мачавариани

Maestoso. შეკვებით. Сдержанно

The musical score is written for piano in a 3/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). It consists of four systems of staves. The first system begins with a forte (*f*) dynamic and includes the instruction "simile" with a double asterisk (**). The second system continues the piece with similar markings. The third system features a melodic line in the right hand and a more active bass line, with asterisks (*) and "simile" markings. The fourth system concludes the piece with "simile" and double asterisk markings. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Handwritten musical notation for the first system. The treble staff contains a series of eighth notes with accents, while the bass staff contains a similar rhythmic pattern. Below the bass staff, there are rhythmic markings: ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

Handwritten musical notation for the second system. The treble staff features chords and moving lines, while the bass staff has a steady eighth-note accompaniment. Below the bass staff, there are rhythmic markings: * ♩ * ♩ * ♩ *

Handwritten musical notation for the third system. The treble staff consists of block chords, and the bass staff has a simple eighth-note accompaniment. The dynamic marking *mf* is present. Below the bass staff, there are rhythmic markings: ♩ * simile ♩

Handwritten musical notation for the fourth system. The treble staff has a melodic line with accents, and the bass staff has a simple accompaniment. Below the bass staff, there are rhythmic markings: ♩ * ♩ * ♩ *

Handwritten musical notation for the fifth system. The treble staff has a melodic line, and the bass staff has a simple accompaniment. The dynamic marking *mp* is present. Below the bass staff, there are rhythmic markings: ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

rit. * rit. * rit. rit.

* rit. * v simile rit.

First system of musical notation, consisting of a grand staff with two staves. The music is in a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. The upper staff features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving bass lines.

Second system of musical notation. It begins with a dynamic marking of *pp* (pianissimo). The upper staff contains a melodic phrase with a fermata over the final note, followed by a series of chords. The lower staff continues the accompaniment with a steady eighth-note pattern.

Third system of musical notation. The upper staff features a series of chords. The lower staff has a melodic line with a fermata and a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). There are some handwritten annotations in the lower right, including a circled '8' and a star symbol.

Fourth system of musical notation. The upper staff continues with chords. The lower staff features a melodic line with a fermata and a star symbol. There are also some handwritten annotations, including a circled '8' and a star symbol.

Fifth system of musical notation. The upper staff has a melodic line with eighth notes. The lower staff has a rhythmic accompaniment with eighth notes and rests. There are star symbols and handwritten annotations below the staff.

First system of a musical score. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two flats. The music features chords and single notes. A dynamic marking of *mp* is present in the first measure of the upper staff.

Second system of the musical score. The upper staff begins with a *tr. no.* marking. The lower staff has a long horizontal line indicating a sustained note. Dynamic markings of *mf* are present in the upper staff.

Third system of the musical score. The upper staff contains chords and the lower staff contains single notes. Dynamic markings of *mf* and *p* are present.

Fourth system of the musical score. The upper staff features chords with dynamic markings of *pp*, *sf*, and *pp*. The lower staff has notes with accents and asterisks. A *tr. no.* marking is present.

Fifth system of the musical score. The upper staff has chords and the lower staff has notes with accents and asterisks. A dynamic marking of *ppp* is present in the upper staff.

პავლიაშვილის 29 იმპროვიზაცია

მუს. პ კვირნადის

Муз. Б. Квернадзе

Andante. ღიბჯღ. Медленно. Allegro. ჩქარა. Скоро.

p *mf* *crescendo* *f* *p rit.*

Musical score system 1, featuring piano (*p*) dynamics and rhythmic markings. The system includes a treble clef staff with chords and a bass clef staff with a rhythmic accompaniment of eighth notes.

Զա * Զա * Զա * Զա * Զա * Զա * Զա *

Musical score system 2, featuring piano (*p*) dynamics and a *rit.* (ritardando) marking. The system includes a treble clef staff with chords and a bass clef staff with a rhythmic accompaniment of eighth notes.

Զա * Զա * Զա * Զա *

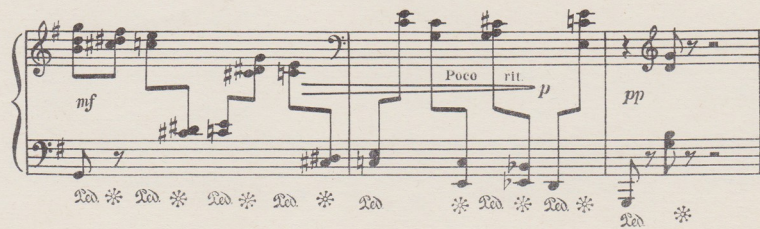
Musical score system 3, featuring *a tempo* and *rit.* markings. The system includes a treble clef staff with chords and a bass clef staff with a rhythmic accompaniment of eighth notes.

Զա * Զա * Զա *

Musical score system 4, featuring piano (*p*) dynamics and *a tempo* markings. The system includes a treble clef staff with chords and a bass clef staff with a rhythmic accompaniment of eighth notes.

Զա * Զա * Զա *

Musical score system 5, featuring *mf* (mezzo-forte) dynamics, *Poco rit.* (poco ritardando), and *pp* (pianissimo) markings. The system includes a treble clef staff with chords and a bass clef staff with a rhythmic accompaniment of eighth notes.

Զա * Զա * Զա * Զա * Զա * Զա * Զա *

პრელუდი 30 პრელუდი

მუს. ნ. გუდიაშვილის

Муз. Н. Гудиашвили

Andantino. არც ისე ნელს. Не совсем медленнo.

04905040
022019033

First system of a piano score. The right hand features a continuous eighth-note melody. The left hand has a bass line with chords and some melodic fragments. Fingerings are indicated with numbers 1-5. There are asterisks and decorative symbols below the staff.

Second system of the piano score. The right hand continues the eighth-note melody. The left hand has more complex chordal textures and some melodic lines. Fingerings are clearly marked.

Third system of the piano score. The right hand melody continues. The left hand features a prominent bass line with chords. A fermata is placed over the final measure of the right hand.

Fourth system of the piano score. The right hand melody continues with a fermata. The left hand has a bass line with chords. The dynamic marking *pp* is present.

Fifth system of the piano score. The right hand has a melodic line with a fermata and a dynamic marking of *sf*. The left hand has a bass line with a dynamic marking of *ppp* and a marking *m. d.* (mezzo-dolce). The system concludes with a double bar line.

პრელუდი 31 პრელიუდი

მუს. ვ. ცაგარეიშვილის

მუზ. ვ. ცაგარეიშვილი

Andante. დიზჯად. Медленно.

The musical score is written for piano and consists of four systems. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Andante. დიზჯად. Медленно.' and the dynamics include 'p' (piano) and 'a tempo'. The bass line has a distinctive rhythmic pattern of quarter notes and quarter rests, with some notes marked 'და' and others with an asterisk. The treble line features a melodic line with various intervals and rests. The piece concludes with a final chord in the bass line.

System 1: Treble and bass staves. Treble staff has a slur over the first four measures. Bass staff has a piano (*p*) dynamic marking. Asterisks are placed below the bass staff in measures 1, 2, 3, and 4.

System 2: Treble and bass staves. Treble staff has a piano (*p*) dynamic marking. Asterisks are placed below the bass staff in measures 1, 2, 3, and 4.

System 3: Treble and bass staves. Asterisks are placed below the bass staff in measures 1, 2, 3, and 4.

System 4: Treble and bass staves. Treble staff has triplets in measures 3 and 4. Asterisks are placed below the bass staff in measures 1, 2, 3, and 4.

System 5: Treble and bass staves. Treble staff has triplets in measures 2 and 3. Treble staff has a *rit.* marking in measure 2. Asterisks are placed below the bass staff in measures 1, 2, 3, and 4.

პრელუდი 32 პრელუდი

მუს. რ. ლავიძის

Муз. Р. Лагидзе

Andante. დიზაღ. Медленно.

5 3 2 5 3 2

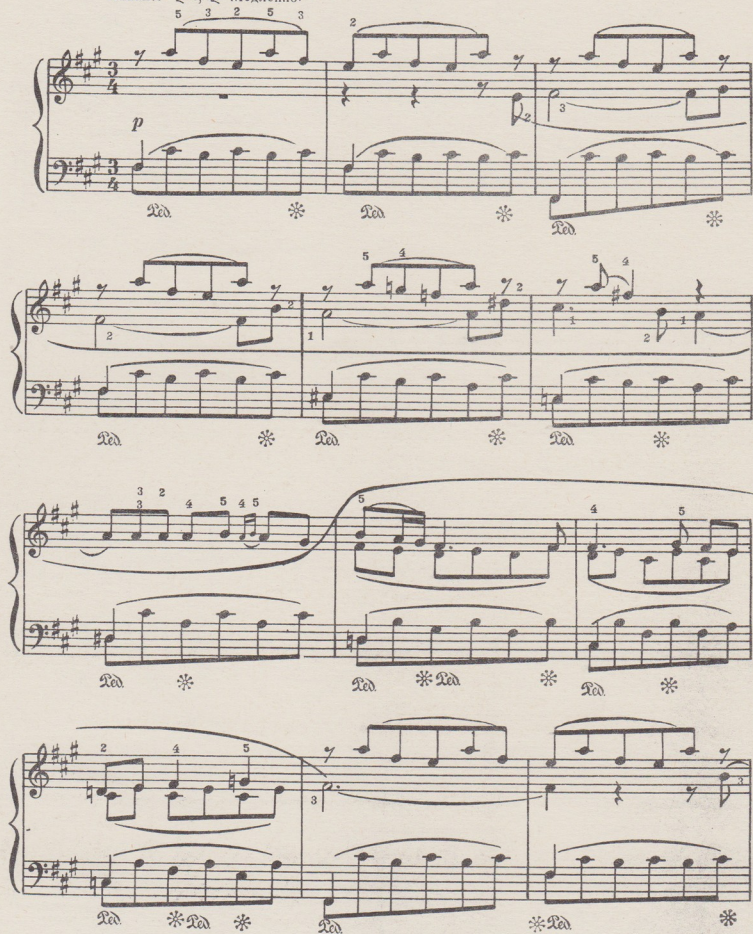
p

შა * შა * შა *

შა * შა * შა *

შა * შა * შა *

შა * შა * შა *

First system of musical notation. The right hand (treble clef) features a melodic line with fingerings 5, 4, 5, 4, 5 and slurs. The left hand (bass clef) has a bass line with slurs and asterisks. The system concludes with three asterisks.

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line with slurs and a triplet. The left hand has a bass line with slurs and asterisks. The system concludes with four asterisks.

Third system of musical notation. The right hand has a melodic line with a triplet and slurs. The left hand has a bass line with slurs and asterisks. The system concludes with three asterisks.

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with fingerings 5, 3, 5, 4 and slurs. The left hand has a bass line with slurs and asterisks. The system includes the tempo marking *Mosso* and dynamic markings *pf* and *p*. The system concludes with four asterisks.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with fingerings 5, 3, 6, 6, 1, 1, 1, 4, 5 and slurs. The left hand has a bass line with slurs and asterisks. The system concludes with four asterisks.

First system of a piano score. The right hand features a melodic line with fingerings 3, 5, 4, 5, 3, 5, 6, 6, 1, and 7. The left hand has a bass line with fingerings 3, 1, 2, 1, and 1. The system concludes with a fermata over a chord.

Second system of a piano score. The right hand has a melodic line with a fermata and fingerings 3 and 8. The left hand has a bass line with a fermata and fingerings 3 and 8. The system is marked *f espressivo* and ends with a *p* dynamic marking.

Third system of a piano score. The right hand has a melodic line with a fermata and fingerings 3 and 8. The left hand has a bass line with a fermata and fingerings 3 and 8. The system is marked *f espressivo* and ends with a *p* dynamic marking.

Fourth system of a piano score. The right hand has a melodic line with a fermata and fingerings 3 and 8. The left hand has a bass line with a fermata and fingerings 3 and 8. The system is marked *f espressivo* and ends with a *p* dynamic marking.

Fifth system of a piano score. The right hand has a melodic line with a fermata and fingerings 3 and 8. The left hand has a bass line with a fermata and fingerings 3 and 8. The system is marked *f espressivo* and ends with a *p* dynamic marking. The system concludes with a fermata over a chord.

Tempo I

pp

Handwritten musical notation for the first system, measures 1-3. The treble staff contains a melodic line with eighth notes and rests, while the bass staff provides a rhythmic accompaniment of eighth notes. The dynamic is marked *pp*. There are handwritten annotations below the bass staff: "2a" and "*" under measure 1, "2a" and "*" under measure 2, and "2a" and "*" under measure 3.

Handwritten musical notation for the second system, measures 4-6. The treble staff continues the melodic line with eighth notes and rests. The bass staff continues the accompaniment. The dynamic is marked *p*. Handwritten annotations below the bass staff: "2a" and "*" under measure 4, "2a" and "*" under measure 5, and "2a" and "*" under measure 6.

Handwritten musical notation for the third system, measures 7-9. The treble staff features a triplet of eighth notes in measure 7. The bass staff continues the accompaniment. The dynamic is marked *p*. Handwritten annotations below the bass staff: "2a" and "*" under measure 7, "2a" and "*" under measure 8, and "2a" and "*" under measure 9.

Handwritten musical notation for the fourth system, measures 10-12. The treble staff has a melodic line with eighth notes and rests. The bass staff continues the accompaniment. The dynamic is marked *mf*. Handwritten annotations below the bass staff: "2a" and "*" under measure 10, "2a" and "*" under measure 11, and "2a" and "*" under measure 12.

Handwritten musical notation for the fifth system, measures 13-15. The treble staff includes fingerings (3, 4, 2, 1) and slurs. The bass staff continues the accompaniment. The dynamic is marked *pp* in measure 13 and *ppp* in measure 15. Handwritten annotations below the bass staff: "2a" and "*" under measure 13, "2a" and "*" under measure 14, and "2a" and "*" under measure 15.

მუხ. 3 ცაგარეიშვილის

Муз. В. Цагарейшвили

Andante cantabile. დინჯად, მღერადად. Медленно, певуче

8

p legato *p*

მე * მე * მე * მე

8

* მე * მე * მე * მე * მე * მე

8

* მე * მე * მე * მე * მე * მე

მე * მე * მე * მე * მე * მე

mf

მე * მე * მე * მე * მე * მე

ra * ra * ra *

ra * ra * ra * ra * ra *

ra * ra * ra * ra * ra *

ra * ra * ra * ra *

ra * ra * ra * ra * ra * ra * ra *

8

poco accelerando

* * * * *

poco ri te nu to

* * * * *

a tempo

p

* * * * *

* * * * *

Large 8

p

p

Large 8

* * * * *

პრელუდი 34 პრელუდი
 იმპროვიზაცია

მუს. ნ. მამისაშვილისა

Муз. Н. Мамисашвили

Tranquillo. უჩქარებლად. Не торопясь.

2 1 2 3 4 5
 1 2 3 5 3 4

p

მე * მე * * მე * მე

3 1 5 5 3 2 3

მე * მე * მე * მე * მე * მე * მე * მე * მე

First system of a musical score. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. It features a complex melodic line with slurs and fingerings (2, 1, 2, 5, 3, 9, 2, 3, 3). The lower staff is in bass clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature, containing chords and rests. Below the lower staff are seven asterisks: * * * * *.

Second system of a musical score. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. It features a melodic line with slurs and fingerings (1, 3, 7). The lower staff is in bass clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature, containing chords and rests. Below the lower staff are seven asterisks: * * * * *.

Third system of a musical score. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a 2/4 time signature. It features a melodic line with slurs and fingerings (3, 3, 3). The lower staff is in bass clef with a key signature of two flats and a 2/4 time signature, containing chords and rests. Below the lower staff are seven asterisks: * * * * *.

Fourth system of a musical score. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a 3/4 time signature. It features a melodic line with slurs and fingerings (5, 3, 4, 3). The lower staff is in bass clef with a key signature of two flats and a 3/4 time signature, containing chords and rests. Below the lower staff are seven asterisks: * * * * *.

ՆՆՆՉՅՈՒՄ 35 ՇՄՈՒՇՈՒՄ

Յոս. Ն. ԿՅՈՒՆՅԱՆԻ

Մուզ. Բ. ԿՅՈՒՆՅԱՆԻ

Presto. Երգիչը. Быстро

The musical score is written for piano and consists of five systems. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Presto' and 'Быстро'. The first system includes a treble and bass clef with a 3-measure triplet in the bass line. The second system features a 'rit.' marking in the final measure. The third system is marked 'mf a tempo' and contains a repeat sign. The fourth and fifth systems continue the melodic and harmonic development with various fingering and articulation marks.

Handwritten numbers: 4, 2, 1, 5, 3, 1, 1, 3

sf *p*

rit.

rit.

* * * *

1.

f subito *rit.*

* * *

2.

mp *mf* cantabile

3 1 3 1 2 3

* * * *

sf subito piano è scherzoso

3 1 3 4 5 5 4

* * * *

mf cantabile

* * * *

Handwritten numbers 2, 3, 1, 4, 5 above the first staff.

p *cresc.*

Handwritten numbers 5, 3 below the second staff.

Handwritten numbers 2, 3, 1, 4, 5 above the second staff.

Handwritten numbers 5, 3 below the second staff.

Handwritten numbers 2, 3, 1, 4, 5 above the second staff.

Handwritten numbers 5, 3 below the second staff.

Handwritten numbers 3, 4, 5, 3, 1 above the first staff.

Handwritten numbers 5, 4, 3, 2, 1 above the first staff.

sf

Handwritten numbers 2, 4, 1, 3 below the second staff.

Handwritten numbers 2, 4, 1, 3 below the second staff.

p

mf

cantabile

Handwritten numbers 3, 4, 5, 3, 2, 1, 3, 1, 2, 3 above the first staff.

Handwritten numbers 2, 1, 3, 1, 2, 3 above the second staff.

sf subito

piano è scherzoso

mf cantabile

პრელუდი 36 პრელუდი

მუს. ა. შავერზაშვილის

Муз. А. Шаверзашвили

Allegro. moderato. ზომიერი სიჩქარით. Умеренной скоростью.

The musical score consists of three systems, each with a piano (right) and bass (left) staff. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is common time (C). The dynamics are marked *mf* (mezzo-forte).

System 1: The piano staff begins with a series of eighth notes, followed by a melodic line with slurs and fingerings (1, 2, 3, 4, 5, 2, 4, 1, 2, 4, 3, 5, 2, 2, 5, 2). The bass staff has a few notes with a fingering of 1. Below the staves are rhythmic markings: ♩ * ♩ * ♩ *.

System 2: The piano staff continues with eighth notes and slurs, with fingerings (4, 1, 3, 1, 3, 2, 3, 4, 3, 4, 2, 1, 3, 1, 3, 2, 1). The bass staff has eighth notes with slurs and fingerings (1, 2, 1, 3, 2, 1, 4, 1, 3, 1). Below the staves are rhythmic markings: ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *.

System 3: The piano staff features eighth notes with slurs and fingerings (3, 2, 3, 3, 1, 5, 4, 4, 1, 3, 1). The bass staff has eighth notes with slurs and fingerings (5, 2, 1, 3, 3, 2, 5). Below the staves are rhythmic markings: ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *.

3640363040
3640363040

p

2 5 3 1

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

mf

4 5 3 4 1 3 1 3 2 4 2 3 4 5 2 4 1 4 2 3 5 1 5 3

♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

cresc.

3 4 5 4 3 2 4 1 4 5 2 3 5 3 1 5 3

♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

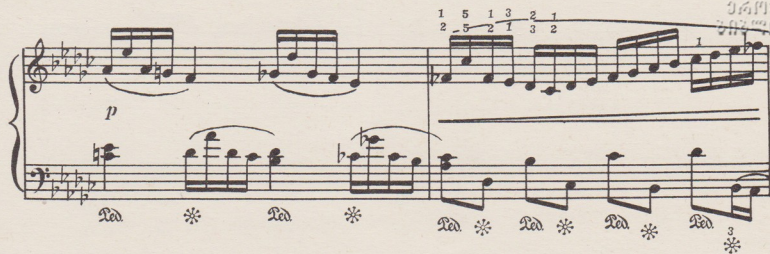
f

4 5 3 4 5 3 2 1 3 2 1 3 2 1 5

♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

1 5 1 3 2 1
2 5 2 1 3 2

p

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * 3

2 1 3 5
1 2 3 4 5

mf

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

1 3 4 1

♩ * ♩ * ♩ *

3 3 4 3 1

dim. *p* (*rit.*)

1 2 1 3 1 * ♩ * ♩ *

პრელუდია 37 პრელუდია

მეხ. ა. ბალანჩივაძის

Муз. А. Баланчивадзе

Cantabile. მღერადად. Певуче

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of music. The piano part is in the left hand, and the vocal part is in the right hand. The tempo is marked 'Cantabile' and the mood is 'მღერადად' (singingly). The piano part begins with a piano (*p*) dynamic. The vocal part has lyrics 'მე' (me) and asterisks (*) under the notes. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and fingerings (1-5).

24905040
187810000

First system of a musical score. The upper staff is a grand staff with a treble clef and a bass clef. The lower staff is a bass clef. The music is in 4/4 time. The first measure has a fermata over the treble staff. The second measure has a fermata over the bass staff. The third measure has a fermata over the treble staff. The fourth measure has a fermata over the bass staff. The fifth measure has a fermata over the treble staff. The sixth measure has a fermata over the bass staff. The seventh measure has a fermata over the treble staff. The eighth measure has a fermata over the bass staff. The dynamic marking *f* and the tempo marking *animato* are present. There are asterisks under the notes in the lower staff.

Second system of a musical score. The upper staff is a grand staff with a treble clef and a bass clef. The lower staff is a bass clef. The music is in 4/4 time. The first measure has a fermata over the treble staff. The second measure has a fermata over the bass staff. The third measure has a fermata over the treble staff. The fourth measure has a fermata over the bass staff. The fifth measure has a fermata over the treble staff. The sixth measure has a fermata over the bass staff. The seventh measure has a fermata over the treble staff. The eighth measure has a fermata over the bass staff. The dynamic marking *ff* is present. There are asterisks under the notes in the lower staff.

Third system of a musical score. The upper staff is a grand staff with a treble clef and a bass clef. The lower staff is a bass clef. The music is in 4/4 time. The first measure has a fermata over the treble staff. The second measure has a fermata over the bass staff. The third measure has a fermata over the treble staff. The fourth measure has a fermata over the bass staff. The fifth measure has a fermata over the treble staff. The sixth measure has a fermata over the bass staff. The seventh measure has a fermata over the treble staff. The eighth measure has a fermata over the bass staff. The dynamic marking *string.* is present. The tempo marking *a tempo* is present. There are asterisks under the notes in the lower staff.

Fourth system of a musical score. The upper staff is a grand staff with a treble clef and a bass clef. The lower staff is a bass clef. The music is in 4/4 time. The first measure has a fermata over the treble staff. The second measure has a fermata over the bass staff. The third measure has a fermata over the treble staff. The fourth measure has a fermata over the bass staff. The fifth measure has a fermata over the treble staff. The sixth measure has a fermata over the bass staff. The seventh measure has a fermata over the treble staff. The eighth measure has a fermata over the bass staff. There are asterisks under the notes in the lower staff.

ten. a tempo I

5 5 4 3 2 1

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

♩ * ♩ * ♩ *

♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

p 5 4 3 2 1

♩ * ♩ * ♩ * ♩ * ♩ *

მხეცრები 38 ვსადნიკი

მუს. ნ. გაბუნია

Муз. Н. Габуния

Allegro assai. სავალდებულოდ ჩქარა. Довольно скоро.

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 4/4 time signature and contains a melodic line starting with a quarter rest followed by eighth notes. The lower staff is in bass clef and contains a harmonic accompaniment of chords. The first measure is marked with a piano (*p*) dynamic and the word "veloce". The second measure is marked with a fortissimo (*sf*) dynamic. Below the bass staff, there are four measures of chords, each marked with a double bass clef and an asterisk (*).

The second system of the musical score consists of two staves. The upper staff continues the melodic line from the first system. The lower staff continues the harmonic accompaniment. The first measure is marked with a piano (*p*) dynamic. The second measure is marked with a fortissimo (*sf*) dynamic. Below the bass staff, there are four measures of chords, each marked with a double bass clef and an asterisk (*).

The third system of the musical score consists of two staves. The upper staff continues the melodic line. The lower staff continues the harmonic accompaniment. The first measure is marked with a piano (*p*) dynamic. The second measure is marked with a fortissimo (*sf*) dynamic. Below the bass staff, there are four measures of chords, each marked with a double bass clef and an asterisk (*).

First system of a piano score. The right hand (treble clef) plays a melodic line with eighth notes, grouped in pairs and then in groups of four. The left hand (bass clef) plays a harmonic accompaniment of chords. The dynamic marking *p* is present. There are two sets of double bar lines with repeat signs and asterisks below the bass line.

Second system of a piano score. The right hand continues with eighth-note patterns. The left hand accompaniment is similar to the first system. The dynamic marking *crescendo* is written above the bass line. The word *simile* appears at the end of the system. There are two sets of double bar lines with repeat signs and asterisks below the bass line.

Third system of a piano score. The right hand continues with eighth-note patterns. The left hand accompaniment is similar to the first system. There are two sets of double bar lines with repeat signs and asterisks below the bass line.

Fourth system of a piano score. The right hand features a more complex melodic line with slurs and fingerings (5, 5, 3) indicated. The left hand accompaniment is similar to the first system. There are two sets of double bar lines with repeat signs and asterisks below the bass line.

Fifth system of a piano score. The right hand continues with eighth-note patterns. The left hand accompaniment is similar to the first system. The dynamic markings *mf* and *sf sf* are present. There are two sets of double bar lines with repeat signs and asterisks below the bass line.

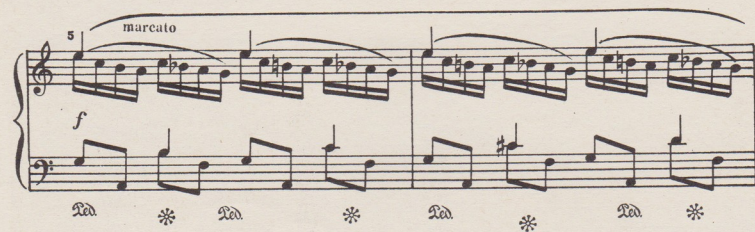
First system of a piano score. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The left hand plays a steady accompaniment of chords marked with a double bass clef and an asterisk. Dynamics include *f* and *sf*.

Second system of a piano score. The right hand continues with eighth-note patterns. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *f* and *sf*. The instruction "molto cresc." is written above the left hand.

Third system of a piano score. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *ff*.

Fourth system of a piano score. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and slurs, starting with a fingering of 5. The instruction "marcato" is written above the right hand. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *f*.

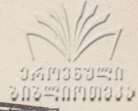
Fifth system of a piano score. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The left hand accompaniment is consistent.

First system of a piano piece. The right hand features a complex, flowing melodic line with many sixteenth notes, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment. The piece is in G major and 2/4 time. Below the bass staff, there are six dynamic markings: *mf*, *f*, *mf*, *f*, *mf*, and *f*, each accompanied by a small asterisk.

Second system of the piano piece, continuing the melodic and accompanimental patterns from the first system. The dynamic markings *mf*, *f*, *mf*, and *f* with asterisks are repeated under the bass staff.

Third system of the piano piece. The right hand continues with its intricate melodic texture. The left hand's accompaniment remains consistent. The dynamic marking *mf* is placed at the beginning of the system. Below the bass staff, the word *simile* is written, followed by the dynamic marking *mf*.

Fourth system of the piano piece, concluding the page. It maintains the same musical structure and dynamics as the previous systems.

First system of musical notation, consisting of a grand staff with a treble clef on the upper staff and a bass clef on the lower staff. The music features a melodic line in the treble clef with eighth-note patterns and a bass line with quarter notes.

Second system of musical notation, continuing the piece with similar melodic and bass line patterns.

Third system of musical notation, featuring a treble clef staff with a melodic line marked with a '4' above it, indicating a fourth. The bass clef staff has a bass line with a 'b' (flat) and a 'dim.' (diminuendo) marking. The system includes the instruction *leggiero* and *dim.* and is decorated with stylized floral symbols below the bass line.

Fourth system of musical notation, featuring a treble clef staff with a melodic line marked with a '1)' above it. The bass clef staff has a bass line with a 'b' (flat) and a '1)' marking. The system includes the instruction *1)* and is decorated with stylized floral symbols below the bass line.

Fifth system of musical notation, featuring a treble clef staff with a melodic line marked with a '1)' above it. The system includes the instruction *1)* and is decorated with stylized floral symbols below the staff.

ՅՈՅՅՅ 39 ԴԱՆԵՇ

Քս. զ. ձառնիչուծի

Մուզ. Ա. Բալանչիվաձե

Vivo. Շուքուռ. Զիլե.

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of four systems of staves. The first system begins with a treble clef and a dynamic marking of *mf*. The second system includes a *rit.* marking. The third system features a *f* dynamic marking. The fourth system concludes with a *simile* marking. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and fingerings (e.g., 1, 4, 7, 5, 1, 2, 3, 2, 5). There are also asterisks and a double bar line with a repeat sign at the end of the piece.

First system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#). The piece begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand features a melodic line with eighth notes and rests, while the left hand plays a rhythmic accompaniment of eighth notes.

Second system of musical notation. The right hand continues with a melodic line, and the left hand maintains the eighth-note accompaniment. The system concludes with a fermata over the final notes.

Third system of musical notation. The right hand features a melodic line with fingerings 3, 2, 1, 4 and 3, 1, 3, 2, 1, 4. The left hand has a melodic line with fingerings 5, 3, 3, 3, 3. The system includes a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a double bar line with a repeat sign and a star symbol.

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with fingerings 3, 4, 3, 1, 3, 2, 1, 4, 3, 1, 5. The left hand has a melodic line with fingerings 3, 3, 3, 3, 3. The system includes a *simile* dynamic marking and a double bar line with a repeat sign and a star symbol.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with fingerings 4, 3, 3, 3, 2, 5, 2, 1, 5, 1, 3, 3. The left hand has a melodic line with fingerings 3, 3, 3, 3, 3. The system includes a forte (*f*) dynamic marking and a double bar line with a repeat sign and a star symbol.

f *rit* * *simile* *rit*

ff

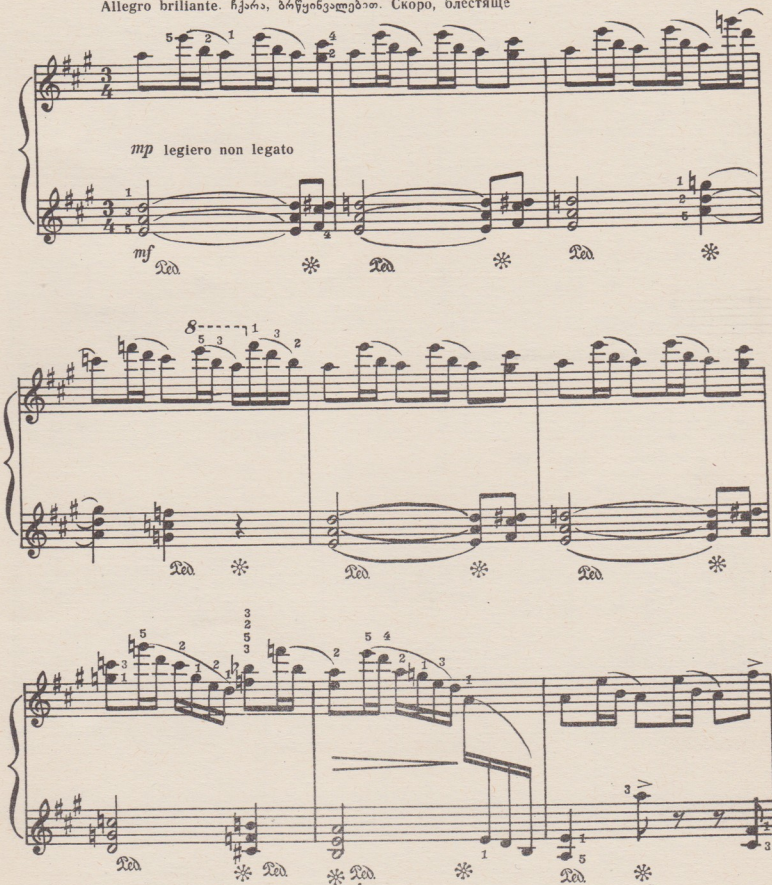
pp dolce

პრელუდი „გურიანი“ 40 პრელუდი „В ГУРИИ“

მუს. ნ. მამისაშვილის

Муз. Н. Мамисашвили

Allegro brillante. ჩქარა, ბრწყინვალეობით. Скоро, блестяще

The musical score is written for piano and right hand. It consists of three systems of music. The first system has a tempo marking of *Allegro brillante* and a performance instruction of *ჩქარა, ბრწყინვალეობით. Скоро, блестяще*. The dynamics are marked *mp* and *mf*. The second system features a triplet of eighth notes marked with a '8' and the numbers '5 3 1 3 2'. The third system includes various fingering numbers and dynamic markings. The score is in 3/4 time and the key signature has two sharps (D major).

First system of musical notation. The treble clef staff contains a sequence of eighth notes and quarter notes with slurs and accents. The bass clef staff contains a sequence of quarter notes and eighth notes with slurs and accents. Fingerings are indicated by numbers 1-5. A double bar line is present in the second measure.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues with eighth and quarter notes. The bass clef staff continues with quarter and eighth notes. Fingerings and slurs are used throughout.

Third system of musical notation. The treble clef staff features a dynamic marking *p* (piano) in the second measure. It includes more complex fingering, such as a 5-fingered chord in the first measure. The bass clef staff continues with quarter and eighth notes.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff has a series of chords and rests. The bass clef staff has a sequence of eighth notes with slurs and accents. Fingerings 5, 2, 1, 3 are indicated in the first measure.

Fifth system of musical notation. The treble clef staff has chords and rests. The bass clef staff has eighth notes with slurs and accents. Fingerings 3, 2, 1 are indicated in the final measure.

5

4 3 2

ff

2 3 4

2 2 4

f brillante

1 2 3 4 5

6

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 5

8

7

mf

ზინაბარი

1. მარში — შ. მილორავე (სამი საბავშვო პიესა).....	25
2. პიესა — ლ. შავერზაშვილი (ხუთი საფორტეპიანო პიესა).....	27
3. მენუეტი — ს. ნასიძე (12 საბავშვო პიესა).....	29
4. გოგონების ცეკვა — ო. თაქთაქიშვილი (ექვსი საბავშვო პიესა).....	32
5. პრელუდი „სტუმრად ჩიტუნებთან“ — ნ. მამისაშვილი (შვიდი პრე- ლუდი).....	35
6. ტრანტელა — ს. ნასიძე (12 საბავშვო პიესა).....	36
7. მთაში — ო. თაქთაქიშვილი (ექვსი საბავშვო პიესა).....	41
8. ეტიუდი — ა. შავერზაშვილი (5 საბავშვო პიესა).....	44
9. ცეკვა — ო. თაქთაქიშვილი (5 პიესა ფორტეპიანოსათვის).....	47
10. ბზრიალა — ს. ნასიძე (12 საბავშვო პიესა).....	51
11. ბურთობა — მ. დავითაშვილი (ორი საბავშვო პიესა).....	53
12. სერცო — ა. შავერზაშვილი (5 საბავშვო პიესა).....	56
13. ბურთი — ა. მაჭავარიანი (ოთხი საფორტეპიანო პიესა).....	61
14. პრელუდი (ვალსის ტემპში) — ა. შავერზაშვილი (24 პრელუდი).....	65
15. პიესა — მ. დავითაშვილი (ორი საბავშვო პიესა).....	68
16. პრელუდი Des — თ. შავერზაშვილი (რვა პრელუდი).....	72
17. მელოდური ეტიუდი — ქ. თუმანიშვილი (იბეჭდება პირველად).....	77
18. ექსპრომტი — გ. ციციშვილი.....	80
19. პრელუდი „ქალიშვილის პორტრეტი“ — ნ. მამისაშვილი (ექვსი პრელუდი).....	83
20. ბერკაობა — ო. თაქთაქიშვილი (ექვსი საბავშვო პიესა).....	85
21. საცეკვაო — ნ. გუდიაშვილი (ოთხი პიესა).....	91
22. ლირიული — შ. მშველიძე (იბეჭდება პირველად).....	95
23. პრელუდი — მ. დავითაშვილი.....	99
24. ფანდურტლი (ტოკატინა) — მ. ფარცხალაძე.....	103
25. მინიატურა — შ. მილორავე (ორი მინიატურა).....	108
26. ეტიუდი — ქ. თუმანიშვილი (იბეჭდება პირველად).....	112
27. პრელუდი C (ეტიუდი) — თ. შავერზაშვილი (რვა პრელუდი).....	116
28. სტუმრები იშლებიან — ა. მაჭავარიანი (თორმეტი საბავშვო საფორ- ტეპიანო პიესა).....	120
29. იმპროვიზაცია — ბ. კვერნაძე.....	126
30. პრელუდი — ნ. გუდიაშვილი (ოთხი პრელუდი).....	129
31. პრელუდი — ვ. ცაგარეიშვილი (სამი პრელუდი).....	133
32. პრელუდი — რ. ლალიძე.....	136
33. ნოველა „შაირი“ — ვ. ცაგარეიშვილი (ნოველები).....	140
34. პრელუდი „იმპროვიზაცია“ — ნ. მამისაშვილი (ორი პრელუდი).....	143
35. სახუმარო — ბ. კვერნაძე.....	145
36. პრელუდი Ges — ა. შავერზაშვილი (24 პრელუდი).....	150
37. პრელუდი — ა. ხალანჩივაძე.....	153
38. მხედრები — ნ. გაბუნია (იბეჭდება პირველად).....	156
39. ცეკვა — ა. ხალანჩივაძე.....	161
40. პრელუდი „გურიაში“ — ნ. მამისაშვილი (ექვსი პრელუდი).....	166

СОДЕРЖАНИЕ

1. Мари — Ш Милорава (Три детские пьесы).....	25
2. Пьеса — Л. Шаверзашвили (Пять пьес для фортепиано).....	27
3. Менуэт — С. Насидзе (12 детских пьес).....	29
4. Танец девушек — О. Тактакишвили (Шесть детских пьес).....	32
5. Прелюд «В гостях у птиц» — Н. Мамисашвили (Семь прелюдий).....	35
6. Тарантелла — С. Насидзе (12 детских пьес).....	36
7. В горах — О. Тактакишвили (Шесть детских пьес).....	41
8. Этюд — А. Шаверзашвили (5 детских пьес).....	44
9. Танец — О. Тактакишвили (5 пьес для фортепиано).....	47
10. Волчок — С. Насидзе (12 детских пьес).....	51
11. Игра в мяч — М. Давиташвили (Четыре пьесы).....	53
12. Скерцо — А. Шаверзашвили (5 детских пьес).....	56
13. Мячик — А. Мачавариани (Четыре фортепианные пьесы).....	61
14. Прелюд (в темпе вальса) — А. Шаверзашвили (24 прелюдии).....	65
15. Пьеса — М. Давиташвили (Две детские пьесы).....	68
16. Прелюд Des — Т. Шаверзашвили (Восемь прелюдий).....	72
17. Мелодический этюд — К. Туманишвили (Публикуется впервые).....	77
18. Экспромт — Г. Цицишвили.....	80
19. Прелюд «портрет девушки» — Н. Мамисашвили (Шесть прелюдий).....	83
20. Берикаоба — О. Тактакишвили (Шесть детских пьес).....	85
21. Танцевальная — Н. Гудиашвили (Четыре пьесы).....	91
22. Лирическая — Ш. Мшвелидзе (Публикуется впервые).....	95
23. Прелюд — М. Давиташвили.....	99
24. Пандурули -- (токатана) — М. Парцхаладзе.....	103
25. Миниатюра — Ш. Милорава (Две миниатюры).....	108
26. Этюд — К. Туманишвили (Публикуется впервые).....	112
27. Прелюд С — Т. Шаверзашвили (Восемь прелюдий).....	116
28. Гости расходятся — А. Мачавариани (Двенадцать детских фортепьянных пьес).....	120
29. Импровизация — Б. Квернадзе.....	126
30. Прелюд — Н. Гудиашвили (Четыре прелюдии).....	129
31. Прелюд — В. Цагарейшвили (Три прелюдии).....	133
32. Прелюд — Р. Лагидзе.....	136
33. Новелла — «Шабри» — В. Цагарейшвили (Новеллы).....	140
34. Прелюд «Импровизация» — Н. Мамисашвили (Две прелюдии).....	143
35. Шуточная — Б. Квернадзе.....	145
36. Прелюд Ges — А. Шаверзашвили (24 прелюдии).....	150
37. Прелюд — А. Баламчивадзе.....	153
38. Всадники — Н. Габуния (Публикуется впервые).....	156
39. Танец — А. Баламчивадзе.....	161
40. Прелюд «В Гурии» — Н. Мамисашвили (Шесть прелюдий).....	166

რედაქტორი ბ. შავერზაშვილი

ტექნ. რედაქტორი
გამომცემები

დ. სეფიაშვილი

სელმოწერილია დასაბეჭდად 6/VII-72 წ., ანაწილის ზომა
10 $\frac{1}{4}$ × 15, ქაღალდის ზომა 60 × 90/8, ფორმათა რაოდენობა 22,
შეკვ. № 1865: ტირაჟი 10.000, უკ 02072.

Редактор А. ШАВЕРЗАШВИЛИ

Техн. редактор
Выпускающий

Д. Сепиашвили

Подписано к печати 6/VII-72 г., разм. набора 10 $\frac{1}{4}$ × 15;
разм. бумаги 60 × 90 /8, Колич. форм 22, заказ № 1865, тираж 10000,
УЭ 02072.

საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის სტამბა, თბილისი, 380060, ვუტუხოვის ქ. 19.
Типография АН ГССР. Тбилиси, 380060, Кутузова, 19

48-3/23

ფასი 2 ზაბ.
Цена 2 руб. 64 კოპ.